

Hà Nội, ngày 11 tháng 5 năm 2021

Dự thảo

BÁO CÁO

Tổng kết 05 năm thực hiện Quyết định số 1501/QĐ-TTg ngày 28/8/2015 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng giai đoạn 2015-2020”

Quyết định số 1501/QĐ-TTg ngày 28/8/2015 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng giai đoạn 2015-2020” (Quyết định 1501/QĐ-TTg) nhằm mục tiêu tăng cường giáo dục (GD) lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống (LTCMĐĐLS) cho thế hệ trẻ Việt Nam, tạo chuyển biến căn bản về đạo đức, lối sống phát triển toàn diện; yêu gia đình, có đạo đức trong sáng, lối sống văn hóa; yêu nước, tự hào dân tộc, kiên định lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; có ý thức tuân thủ pháp luật; có năng lực và bản lĩnh trong hội nhập quốc tế; có sức khỏe, tri thức và kỹ năng lao động, trở thành những người công dân có ích, tích cực tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Sau 05 năm, việc triển khai Quyết định 1501/QĐ-TTg đã đạt nhiều kết quả nổi bật, tạo sự chuyển biến tích cực trong nhận thức và hành động của thế hệ trẻ Việt Nam và xã hội về công tác này. Thực hiện nhiệm vụ được giao, căn cứ kết quả thực hiện của các Bộ, ngành, các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và các cơ sở giáo dục, đào tạo, Bộ Giáo dục và Đào tạo (GDĐT), Trung ương Đoàn, báo cáo tổng kết 05 năm thực hiện Quyết định 1501/QĐ-TTg, cụ thể như sau:

Phần I

TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI QUYẾT ĐỊNH SỐ 1501/QĐ-TTg VÀ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

I. CÔNG TÁC CHỈ ĐẠO

1. Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Ban Tuyên giáo Trung ương

Công tác GD LTCMĐĐLS cho thế hệ trẻ luôn được Đảng, Nhà nước, các cấp, các ngành, gia đình, nhà trường và toàn xã hội quan tâm. Trong những năm qua, nhiều Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về GDĐT và GD LTCMĐĐLS cho thanh, thiếu niên đã được ban hành và triển khai hiệu quả. Ban Tuyên giáo Trung ương (TW) phối hợp với các cơ quan liên quan xây dựng mới chương trình, giáo trình môn học GD chính trị, nhằm giúp học sinh, sinh viên (HSSV) có lối sống lành mạnh; thể hiện lòng yêu nước, tự hào dân tộc, kiên định lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; có ý thức tuân thủ pháp luật. Chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị khóa XII về “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh” gắn với thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về “Tăng

cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Chính phủ đã ban hành Nghị định số 80/2017/NĐ-CP ngày 17/7/2017 quy định về môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng, chống bạo lực học đường; Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1299/QĐ-TTg ngày 03/10/2018 phê duyệt Đề án “Xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học giai đoạn 2018-2025”, Chỉ thị số 31/CT-TTg ngày 04/12/2019 về tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống cho HSSV...

Thủ tướng Chính phủ, Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam thường xuyên quan tâm, chỉ đạo công tác GD đạo đức, lối sống cho HSSV tại các cuộc họp của Hội đồng Quốc gia GD và Phát triển nhân lực, các hội nghị tổng kết năm học của ngành GD và các buổi làm việc với Bộ GDĐT. Quyết định 1501/QĐ-TTg không chỉ xác lập những mục tiêu, chỉ tiêu, giải pháp trong 5 năm 2016 – 2020 mà còn xác lập 9 nhiệm vụ cần tập trung ưu tiên thực hiện trong năm 2015 và 2016; trên cơ sở đó, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo quyết liệt triển khai đồng bộ, đảm bảo thực hiện có hiệu quả các giải pháp đã đề ra.

2. Đề nâng cao hiệu quả triển khai Quyết định 1501/QĐ-TTg, các bộ, ngành đã triển khai với nhiều văn bản chỉ đạo, giải pháp thực hiện¹ và ký kết chương trình phối hợp với những nội dung cụ thể, phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị để tổ chức thực hiện² (Phụ lục I).

Với trách nhiệm là cơ quan thường trực của Đề án, Bộ GDĐT luôn chú trọng chỉ đạo công tác này, coi đây là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của các cơ sở GD trong việc thực hiện đổi mới căn bản, toàn diện GDĐT. Bộ GDĐT đã trình ban hành và ban hành theo thẩm quyền 15 văn bản quy phạm pháp luật, kế hoạch phối hợp liên quan đến GDLTCMĐĐLS cho HSSV. Hằng năm, Bộ GDĐT ban hành Chỉ thị về nhiệm vụ trọng tâm của năm học và hướng dẫn nhiệm vụ năm học của ngành GD, trong đó quy định rõ GDLTCMĐĐLS trong Tuần sinh hoạt công dân - HSSV ở phổ thông và các cơ sở đào tạo; đồng thời chỉ đạo, hướng dẫn các cơ sở GD triển khai thực hiện các văn bản về công tác GDLTCMĐĐLS.

¹ Bộ Thông tin và Truyền thông (TTTT) ban hành hướng dẫn cơ quan báo chí đối ngoại tuyên truyền về văn hóa, con người Việt Nam, lối sống văn hóa, bản sắc dân tộc.

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (VHTTDL) chỉ đạo, lồng ghép nội dung giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng trong quá trình triển khai Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa, trong đó đề cao vai trò của gia đình trong việc giáo dục con cháu”.

² Chương trình số 642/CTr-BGDĐT-TWĐTN ngày 01/9/2016 phối hợp hoạt động giữa ngành GD và Đoàn Thanh niên giai đoạn 2016-2020 và các Chương trình phối hợp từng năm học.

Chương trình phối hợp số 01/CTrPH-BTNMT-BGDĐT về công tác bảo vệ môi trường giai đoạn 2019-2025; Bộ GDĐT phối hợp với Bộ VHTTDL chỉ đạo, quản lý, tổ chức công tác GD thể chất và hoạt động thể thao trường học; nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước về thư viện và đẩy mạnh các hoạt động GD, học tập suốt đời trong các thư viện, GD qua di sản. Phối hợp với Bộ Tài nguyên và Môi trường GD ý thức trách nhiệm bảo vệ môi trường cho HS. Phối hợp với Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam (LHPNVN) trong việc xây dựng trường học thân thiện, HS tích cực, vận động HS đến trường. Phối hợp với Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội (LĐTBXH) hướng dẫn chỉ đạo triển khai Luật Trẻ em và phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em, phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới. Bộ Nội vụ, Bộ Tư pháp phối hợp, lồng ghép, phổ biến GD pháp luật cho thanh thiếu niên.

Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh (TW Đoàn), các bộ, ngành TW và các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội căn cứ vào nhiệm vụ được phân công theo Quyết định 1501/QĐ-TTg đã chỉ đạo xây dựng và ban hành văn bản quy phạm pháp luật, chương trình, dự án, đề án, kế hoạch, văn bản hướng dẫn tổ chức thực hiện hằng năm và theo từng giai đoạn hoặc lồng ghép chỉ đạo công tác GDLTCMĐĐLS với nhiệm vụ của đơn vị trên cơ sở cụ thể hóa mục tiêu, chỉ tiêu của Đề án “Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng giai đoạn 2015-2020”³.

3. Hầu hết các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã ban hành kế hoạch và triển khai thực hiện Quyết định 1501/QĐ-TTg, trong đó phân công trách nhiệm cụ thể cho các sở, ban, ngành của địa phương chỉ đạo GDLTCMĐĐLS đối với thanh niên, thiếu niên và nhi đồng phù hợp với điều kiện, đặc điểm từng địa phương. Nhiều tỉnh, thành phố đã chỉ đạo thực hiện nội dung Quyết định 1501/QĐ-TTg lồng ghép với nội dung Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2015 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030.

Theo số liệu báo cáo, 100% sở GDĐT và 85% các cơ sở GD đại học (ĐH), trường cao đẳng sư phạm (CĐSP) đã ban hành kế hoạch triển khai thực hiện Quyết định số 410/QĐ-BGDĐT ngày 04/02/2016 của Bộ GDĐT về việc triển khai Quyết định 1501/QĐ-TTg; một số cơ sở GDĐH, trường CĐSP chỉ đạo triển khai lồng ghép công tác GD chính trị và công tác HSSV từng năm học⁴. Các cơ sở GD đã nghiêm túc triển khai các văn bản chỉ đạo của Bộ GDĐT về công tác GDLTCMĐĐLS đối với HSSV; đồng thời thực hiện nhiều hoạt động thiết thực phù hợp với yêu cầu GDĐT và điều kiện của nhà trường, địa phương⁵.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN CÁC NHIỆM VỤ, GIẢI PHÁP

1. Tuyên truyền, phổ biến về giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng

Căn cứ nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ phân công, các bộ, ngành TW, địa phương và cơ sở đào tạo đã tích cực, chủ động phổ biến, tuyên truyền sâu rộng nội dung GDLTCMĐĐLS cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng với phương pháp, hình thức phù hợp.

1.1. Triển khai các chuyên mục, chương trình GDLTCMĐĐLS cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng

Bộ GDĐT, Bộ TTTT, Bộ LĐTBXH, TW Đoàn đã chỉ đạo các cơ quan báo chí xây dựng, duy trì các chuyên trang, chuyên mục GDLTCMĐĐLS cho thanh

³ Ban Chấp hành Trung ương Đoàn ban hành Chương trình hành động số 33-CTr/TWĐTN-BTG ngày 18/10/2015 để chỉ đạo tổ chức thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2015 về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ, giai đoạn 2015 - 2030”. Ban Thường vụ, Ban Bí thư TW Đoàn ban hành 06 văn bản quan trọng để triển khai, cụ thể hóa các chỉ tiêu, nhiệm vụ, giải pháp của Chương trình hành động số 33-CTr/TWĐTN-BTG.

⁴ Theo số liệu báo cáo của 61/63 Sở GDĐT, 146/236 ĐH, trường ĐH, CĐSP.

⁵ Một số địa phương làm tốt như: TP. Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Đà Nẵng, Cần Thơ, Lào Cai, Lạng Sơn, Cao Bằng, Ninh Bình, Đồng Tháp, Thái Nguyên, Phú Thọ, Nghệ An, Thừa Thiên - Huế...

niên, thiếu niên và nhi đồng⁶ với nội dung phong phú, hấp dẫn, được đồng đảo bạn trẻ quan tâm và yêu thích⁷; chú trọng giới thiệu các tấm gương người tốt, việc tốt⁸; chủ động phát hiện và đấu tranh phê phán các trào lưu tiêu cực, những hiện tượng lệch chuẩn giá trị, xa rời truyền thống văn hóa dân tộc trong giới trẻ; định hướng, phê phán kịp thời các hành vi vi phạm pháp luật, lối sống, nếp sống không phù hợp với các giá trị văn hóa truyền thống, thuần phong mỹ tục Việt Nam.

Nhiều đơn vị phát hành báo chí, ấn phẩm tạo điều kiện cho thanh thiếu nhi ở vùng sâu, vùng xa, nơi biên giới hải đảo, vùng khó khăn được tiếp cận thông tin⁹.

Tuy nhiên, việc quản lý nội dung thông tin trên các trang mạng xã hội của một số địa phương, bộ, ngành TW chưa được kiểm soát chặt chẽ, dẫn đến có những clip phản cảm, lệch chuẩn xã hội, gây tò mò, thu hút sự quan tâm của giới trẻ; thậm chí có những thanh thiếu niên còn bắt chước, làm theo. Việc tuyên truyền, nhân rộng các gương điển hình tiên tiến trên các lĩnh vực của đời sống xã hội chưa nhiều, thiếu sự đa dạng về hình thức tuyên truyền; đặc biệt là thiếu nội dung tuyên truyền về nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp, các ngành, gia đình, nhà trường, cộng đồng xã hội trong việc phối hợp GDLTCMĐDLs cho thế hệ trẻ.

⁶ Các chuyên mục truyền thông tấm gương người tốt, việc tốt; phong trào thi đua đổi mới, sáng tạo trong dạy và học; học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trên Cổng thông tin của Bộ GDĐT <http://www.moet.gov.vn>; Báo Giáo dục và Thời đại <http://www.gdtd.vn> mở chuyên mục thi đua “Đổi mới, sáng tạo trong dạy và học”, “Gương sáng, việc hay”. TW Đoàn lập các trang cộng đồng trên một số mạng xã hội như facebook, zalo, youtube... để thông tin, tuyên truyền các chủ trương, hoạt động Đoàn, trong đó nhiều trang có lượt tiếp cận cao, trên 100.000 lượt/tháng.

⁷ Chuyên mục “Tuổi trẻ sống đẹp”, “Lệch lạc thần tượng”, “Tội ác đến từ đâu” (Báo Tiền Phong); “Cửa sổ tình yêu” (Ban Phát thanh thanh thiếu nhi); “Biên giới hải đảo trong trái tim tôi”, “Đàng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại, đất nước đổi mới đi lên chủ nghĩa xã hội”, “Đi tìm mẫu hình thanh niên Việt Nam” (Báo Thanh Niên); “Tác phẩm tuổi xanh”, “Sáng tác văn học tâm nhìn thế kỷ”, “Bạn hiểu như thế nào về 5 điều Bác Hồ dạy” (Báo Thiếu niên Tiền phong); “Thi tìm hiểu về Bác Hồ” (Báo Nhi Đồng); “Vượt lên số phận”, “Nét đẹp học đường” (Tạp chí Thanh niên),...

⁸ Em Trần Thị Thu Hà, HS lớp 10A3, Trường THPT Thọ Xuân 4, Thanh Hóa; em Nguyễn Ngọc Long, HS lớp 4B, Trường Tiểu học Tam Cường, Tam Nông, Phú Thọ; em Nguyễn Văn Thao, HS lớp 12A5, Trường THPT Đầm Thụy, Thái Nguyên đã dũng cảm hi sinh cứu bạn đuối nước; Lê Thị Thắm, SV Khoa ngoại ngữ, Trường ĐH Hồng Đức, Thanh Hóa là học sinh khuyết tật viết bằng chân, viết chữ rất đẹp, thi đỗ đại học; em Hà Trung Tuấn, HS Trường THCS Lâm Sơn, Nghĩa Đàn, Nghệ An nhặt được tiền rơi, trả lại người mất; em Ngô Minh Hiếu, HS lớp 10A6, Trường THPT Triệu Sơn 5, Thanh Hóa đã nhiều năm cõng em Nguyễn Tất Minh, HS lớp 10A6, Trường THPT Triệu Sơn 5, Thanh Hóa bị liệt 2 chân đi học đã nêu tấm gương sáng về lòng nhân ái, nhiều năm cõng bạn bị khuyết tật đến trường...

⁹ Báo Thanh Niên phối hợp với một số doanh nghiệp bù lỗ phát hành báo cho bà con miền núi ở các tỉnh khu vực miền Trung - Tây Nguyên; Báo Tiền phong hằng năm ủng hộ và xây dựng tủ sách cho cán bộ, chiến sĩ trên quần đảo Trường Sa; Nhà xuất bản Kim Đồng triển khai chương trình 1.000 tủ sách cho thiếu nhi địa bàn khó khăn, vùng sâu, vùng xa và đang có kế hoạch phục vụ sách giá rẻ giúp nhân dân và thanh thiếu nhi vùng dân tộc, vùng khó khăn không có điều kiện tiếp cận thông tin; Tạp chí Thanh Niên, Báo Thiếu niên Tiền phong, Báo Nhi đồng đã phát hành nhiều sách, báo, tạp chí về chủ đề dân tộc và miền núi, cấp miễn phí cho đồng bào và thanh thiếu nhi các tỉnh vùng đồng đồng bào dân tộc thiểu số,...

Kênh truyền hình thanh thiếu niên VTV6 và kênh truyền hình giáo dục VTV7 xây dựng chương trình “Cắt cánh”, “Việc tử tế”, “Khát vọng Việt Nam”, “Trường Teen”...

Quỹ Bảo trợ trẻ em Việt Nam đã đăng 6.679 tin, bài viết, phóng sự trên các phương tiện thông tin đại chúng về các sự kiện, hoạt động hỗ trợ trẻ em, tổ chức 29 chương trình truyền hình trực tiếp (Chương trình Mùa xuân cho em, Hành trình kết nối yêu thương, Vì trẻ em biển đảo, Giải bóng đá quốc gia dành cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt). Website của Quỹ Bảo trợ trẻ em Việt Nam, ngoài thông tin bằng tiếng Việt, còn được cập nhật bằng tiếng Anh nhằm tuyên truyền rộng rãi đến cộng đồng quốc tế với trên 2.062 lượt tin, bài viết về các hoạt động của Quỹ Bảo trợ trẻ em Việt Nam và 50 video, clip được đăng tải, số lượng người xem, truy cập trong giai đoạn 2015 - 2020 là hơn 728.000 lượt.

1.2. Tuyên truyền thông qua các hoạt động, tọa đàm, hội thi, cuộc thi, tuyên dương nhằm nhân rộng điển hình tiên tiến

Công tác GD LTCM¹⁰, GD đạo đức và pháp luật¹¹, GD lối sống văn hóa¹² cho thanh niên, HSSV được triển khai thông qua các hoạt động đa dạng, thiết thực, phù hợp với tâm lý lứa tuổi và điều kiện thực tiễn tại cơ sở như: quán triệt đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; hoạt động về nguồn, xây dựng các giá trị cốt lõi của nhà trường; các hội thảo, diễn đàn, cuộc vận động, cuộc thi, ngày hội¹³, lễ tuyên dương, khen thưởng¹⁴... đã thu hút đông đảo HSSV, thanh thiếu niên tham gia; qua đó thu thập, tổng hợp thông tin, nắm bắt, phản ánh, phân tích, đánh giá tình hình, diễn biến tư tưởng của thanh thiếu niên và định hướng dư luận xã hội, góp phần nâng cao ý thức trách nhiệm của thế hệ trẻ và cộng đồng xã hội trong việc sống và làm việc theo pháp luật, nhận thức và hành động theo những giá trị chuẩn mực, hướng đến tiêu chí “*Tâm trong - Trí sáng - Hoài bão lớn*”¹⁵.

¹⁰ GD LTCM ĐDLS thông qua tổ chức các hoạt động GD truyền thống lịch sử, cách mạng cho HS Hà Tĩnh; Phú Thọ; phong trào “*Thiếu nhi đất Tổ noi gương anh bộ đội cụ Hồ*”; đứng đầu toàn quốc về số lượng người tham gia (145.309 người); Cuộc thi trực tuyến “*Tuổi trẻ học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*”. GD LTCM ĐDLS thông qua hoạt động thực tiễn cách mạng, lịch sử, xây dựng công trình thanh niên “*Bình hoa tri ân*” (11.000 bình hoa gắn trên các mộ liệt sĩ trong toàn tỉnh), xây dựng tượng đài anh hùng liệt sĩ Nguyễn Viết Xuân, các hoạt động GD truyền thống khác ở Vĩnh Phúc.

Chương trình “*Thắp sáng ước mơ tuổi trẻ Việt Nam*”, cuộc thi viết và sáng tạo ca khúc “*Sinh viên Việt Nam - những câu chuyện đẹp*”; cuộc thi “*Hoa khôi sinh viên Việt Nam*”,...

⁹ Cuộc thi trực tuyến “*Tuổi trẻ học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*” do Bộ GDĐT chủ trì tổ chức từ 2013 đến nay mỗi năm đã thu hút hàng triệu lượt HSSV tham gia dự thi; Cuộc thi Olympic các môn Khoa học Mác – Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh mang tên “*Ánh sáng soi đường*” do TW Đoàn chủ trì tổ chức 2 năm/lần từ năm 2015 đến nay, mỗi năm thu hút hơn 1 triệu thí sinh tham gia; cuộc thi tìm hiểu lịch sử, văn hóa dân tộc “*Tự hào Việt Nam*” tổ chức từ năm 2016 đến nay mỗi năm có 898.464 HS đến từ gần 3.000 trường THPT, TTGDNN – GDTX của 63 tỉnh, thành phố tham dự thi.

Cuộc thi trực tuyến “*Pháp luật học đường*” do Bộ Tư pháp chủ trì dành cho học sinh phổ thông được tổ chức từ năm 2016 đến nay, mỗi năm có hơn 300 nghìn lượt học sinh tham gia.

¹² Hoạt động xây dựng văn hóa học đường; học sinh 3 tốt, sinh viên 5 tốt, tinh nguyện vì cộng đồng; lao động vệ sinh trường lớp, tập thể dục, thể thao; TW Đoàn phối hợp với Bộ GDĐT chỉ đạo hệ thống các cấp Đoàn, Hội, Đội trong trường học triển khai cuộc vận động “*Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp*”; diễn đàn “*Thanh niên sống đẹp, sống có ích*”, chương trình “*Tỏa sáng nghị lực Việt*”, tiếp sức đến trường/mùa thi; Hội đồng Đội các cấp đã tích cực triển khai các buổi sinh hoạt chuyên đề “*Xây dựng tình bạn đẹp, nói không với bạo lực học đường*”, diễn đàn “*Xây dựng văn hóa ứng xử trong nhà trường*”, Ngày hội “*Nét đẹp thầy trò*” tại các liên đội; tổ chức diễn đàn “*Xây dựng tình bạn đẹp - Nói không với bạo lực học đường*”.

¹³ Ngày hội “*Thanh niên sống đẹp*”, Ngày hội đọc sách; 5.850 Đoàn trường tổ chức diễn đàn, thu hút 3.165.813 lượt học sinh tham gia; cuộc thi video clip hát Quốc ca trong sinh viên với chủ đề “*Tự hào Tổ quốc Việt Nam*” có 295 video clip dự thi từ 71 trường cao đẳng, đại học, học viện trên cả nước và 02 Hội Sinh viên Việt Nam ở nước ngoài (Thái Lan, Pháp).

Chương trình nghệ thuật “*Tuổi Trẻ Việt Nam – Câu chuyện hoà bình*” do TW Hội SVVN phối hợp với Báo Tuổi trẻ TPHCM được tổ chức từ năm 2014 với 07 chủ đề hướng tới tình yêu quê hương, đất nước, yêu thương con người, yêu chuộng hòa bình. Chương trình đã huy động được gần 3 tỷ đồng học bổng, cho hơn 200 HSSV trên cả nước; gây quỹ Chung sức bảo vệ Biển Đông với số tiền là 6,1 tỷ; huy động được 600 triệu đồng (tương ứng 60 số tiết kiệm) cho cựu thanh niên xung phong có hoàn cảnh khó khăn.

¹⁴ Hằng năm, Bộ GDĐT tổ chức tuyên dương, khen thưởng HSSV đoạt giải trong các kỳ thi Olympic quốc tế, học sinh giỏi; tuyên dương nhà giáo, HSSV tiêu biểu trong Phong trào thi đua “*Đổi mới, sáng tạo trong dạy và học*”.

Ủy ban Dân tộc, Bộ GDĐT, TW Đoàn phối hợp tổ chức tuyên dương học sinh tiêu biểu là người dân tộc thiểu số.

¹⁵ TW Đoàn triển khai Cuộc vận động “*Xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới*” trong toàn Đoàn với 3 giá trị cốt lõi “*Tâm trong, trí sáng, hoài bão lớn*”, từ đó xây dựng 12 phẩm chất cần có của thanh niên trong thời kỳ mới. Nhiều địa phương cụ thể hóa có hiệu quả cuộc vận động như: Thành đoàn TP. Hồ Chí Minh xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên với những tiêu chí, giá trị cốt lõi, cụ thể hóa thành 12 tiêu chí và 8 giá trị mẫu hình thanh niên Thành phố (Yêu nước - Khát vọng - Đạo đức - Trách nhiệm - Tri thức - Sáng tạo - Năng động - Văn minh). Thành đoàn Hà Nội xây dựng với 6 tiêu chí: Bản lĩnh vững vàng; Ứng xử văn hóa; Tuân thủ pháp

Tuy nhiên, việc xuất bản, tái bản các đầu sách hay, hấp dẫn viết về những tấm gương anh hùng, liệt sĩ, người tốt, việc tốt chưa nhiều. Tình trạng lười đọc sách của giới trẻ vẫn chưa được khắc phục. Đặc biệt, sách và ấn phẩm về bồi dưỡng tâm hồn, giá trị sống, kỹ năng sống và lý tưởng cách mạng cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng còn nghèo nàn, chưa đa dạng, phong phú.

2. Đổi mới nội dung, phương pháp và hình thức GD LTCMĐĐLS cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng

Trong giai đoạn vừa qua, nội dung GD đã được điều chỉnh theo định hướng phát triển năng lực và phẩm chất của HS; các hình thức GD đa dạng được chú trọng nhằm nâng cao hiệu quả GD LTCMĐĐLS cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng.

2.1. Cập nhật nội dung, biên soạn tài liệu GD LTCMĐĐLS trong nhà trường bảo đảm thiết thực, hiệu quả phù hợp với từng cấp học và trình độ đào tạo

Bộ GDĐT đã tổ chức biên soạn, thẩm định, ban hành tài liệu tích hợp GD LTCMĐĐLS cho trẻ em mầm non và HS phổ thông các cấp¹⁶.

Đối với GD phổ thông, trong Chương trình GD phổ thông hiện hành, Bộ GDĐT đã rà soát, tinh giản nội dung dạy học, chú trọng GD hành vi và chuẩn mực đạo đức, ý thức tuân thủ pháp luật, kỹ năng sống và giá trị sống cho HS. Trong Chương trình GD phổ thông mới, nội dung GD LTCMĐĐLS được thể hiện xuyên suốt qua các môn học, hoạt động GD bắt buộc như: Đạo đức (cấp tiểu học), GD công dân (cấp THCS), GD quốc phòng và an ninh (cấp THPT), GD thể chất (cấp tiểu học, THCS, THPT), Tiếng Việt (cấp tiểu học), Ngữ văn (cấp THCS, THPT), GD kinh tế và pháp luật (cấp THPT), Hoạt động trải nghiệm (cấp tiểu học), Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp (cấp THCS, THPT)¹⁷.

Đối với GD nghề nghiệp, việc tăng cường xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học; nâng cao chất lượng GDĐT tại các cơ sở GD nghề nghiệp; phát huy vai trò nêu gương, tuyên truyền các mô hình văn hóa ứng xử của các cơ sở GD nghề nghiệp; đánh giá, khen thưởng các tập thể tiêu biểu về xây dựng văn hóa ứng xử trong các cơ sở GD nghề nghiệp được quan tâm hơn.

Đối với GDĐH, nhiều trường coi trọng thực hiện đổi mới việc học tập lý luận chính trị. Hiện nay, giáo trình mới các môn học lý luận chính trị (đầy đủ ba bộ phận cấu thành của chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam) đã thực hiện trong cơ sở GDĐH từ năm học 2019-

---

luật; Tri thức phong phú; Sức khỏe dồi dào và Kỹ năng thành thạo. Thành đoàn Cần Thơ xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên thời kỳ mới “Trí tuệ - Năng động - Nhân ái - Hào hiệp - Thanh lịch”.

¹⁶ Tài liệu “Hướng dẫn tích hợp nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong GD mầm non”; xây dựng Bộ học liệu “Bé với 5 điều Bác dạy” dành cho trẻ mẫu giáo, tài liệu, hướng dẫn tập huấn cho cán bộ quản lý và giáo viên cốt cán về việc phòng, chống bạo hành trẻ trong các cơ sở GD mầm non.

Tài liệu “Bác Hồ và những bài học về đạo đức, lối sống dành cho học sinh” (từ lớp 2 đến lớp 12); bộ tài liệu “Hướng dẫn tích hợp nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cấp tiểu học”; bộ sách “Thực hành kỹ năng sống” dành cho học sinh cấp tiểu học, THCS; bộ sách “Thực hành GD đạo đức” dành cho học sinh tiểu học, THCS, THPT.

¹⁷ Thông tư số 32/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình giáo dục phổ thông.

2020. Nội dung các môn học cung cấp những căn cứ khoa học cho việc tự xác định LTCMĐDL của HSSV.

Tuy nhiên, một số cơ sở GDĐT chưa chú trọng nội dung GD thói quen, hành vi; nhiều bài học kiến thức còn khô khan, chưa gắn với đời sống của tuổi trẻ; kiến thức lồng ghép trong chương trình các môn học còn thiếu tính hệ thống, chưa thực sự mang tính tích hợp.

2.2. Đổi mới phương pháp dạy học, phương pháp kiểm tra, đánh giá các môn học Đạo đức và Giáo dục công dân, Giáo dục lý luận chính trị theo hướng phát triển năng lực, phẩm chất người học; phát huy tính tích cực của HSSV; tăng cường các hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong GD LTCMĐDL cho HSSV

Bộ GDĐT đã chú trọng đổi mới phương pháp giảng dạy các môn Đạo đức, Giáo dục công dân, Giáo dục lý luận chính trị theo hướng phát triển năng lực, phẩm chất người học; tăng cường các hoạt động trải nghiệm sáng tạo trong GD đạo đức, lối sống, kỹ năng sống phù hợp với từng cấp học và trình độ đào tạo. Việc GD, rèn luyện kỹ năng sống, giá trị sống cho HSSV được chú trọng lồng ghép trong giảng dạy¹⁸.

Bộ GDĐT chỉ đạo, hướng dẫn việc tổ chức cho HSSV tham gia lao động, vệ sinh trường học, lồng ghép trong hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ hằng năm về công tác HSSV và GD thể chất¹⁹; thực hiện và duy trì việc hát Quốc ca trong lễ chào cờ. Đồng thời, Bộ GDĐT đã chỉ đạo triển khai thực hiện bài tập thể dục buổi sáng, thể dục giữa giờ, bài võ cổ truyền trong các trường phổ thông, phù hợp với điều kiện địa phương, nhà trường. Đến nay, 100% các cơ sở GD tổ chức hát Quốc ca thường xuyên với sự tham gia hát trực tiếp của cán bộ, giáo viên, HSSV trong các ngày lễ, tạo không khí trang nghiêm, tự hào của toàn trường... Việc thực hiện hát Quốc ca, tập thể dục đã có tác dụng tốt đến việc rèn luyện ý thức dân tộc, tinh thần yêu nước và việc rèn luyện thể chất cho HSSV.

Nhiều địa phương tổ chức xây dựng các mô hình GD sáng tạo, phong trào xây dựng văn hóa học đường²⁰ phù hợp với thực tiễn, được HS hào hứng tham gia²¹; các trường tổ chức tuyên truyền, GD ý thức pháp luật cho HS thông qua các mô hình²², các hoạt động tập thể, chương trình giao lưu, gặp gỡ²³.

¹⁸ Một số địa phương triển khai tích cực là: Bắc Ninh, Ninh Bình, Lào Cai, Tuyên Quang, Nghệ An, Lâm Đồng, Bà Rịa - Vũng Tàu, Kiên Giang.

Từ năm học 2017 - 2018, 100% các cơ sở GD phổ thông đã triển khai thực hiện GD tích hợp nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong các môn học và hoạt động GD, trong đó chủ yếu là trong các môn Đạo đức, GD công dân, Ngữ văn, Lịch sử và Hoạt động GD ngoài giờ lên lớp với nội dung, hình thức phong phú, đa dạng.

¹⁹ Theo báo cáo của các sở GDĐT, có 85,7% trường phổ thông tổ chức cho HS lao động tập thể (trực nhật lớp, chăm sóc cây xanh, vệ sinh khuôn viên nhà trường), trong đó, số trường xây dựng kế hoạch đầu năm và thực hiện lao động thường xuyên là 55%.

²⁰ Thừa Thiên - Huế: Phong trào thi đua “Nét đẹp văn hóa học đường” (2018-2020), Đề án “Ngày chủ nhật xanh” trong toàn ngành GD tỉnh; Phú Yên: Thực hiện Đề án “Xây dựng văn hoá ứng xử trong trường học giai đoạn 2018-2023”, trong đó có thực hiện bộ quy tắc ứng xử có hiệu quả tích cực; Chương trình “Khi tôi 18” (Khi kết thúc cấp học ở tất cả các trường THPT, THPT để tri ân cha mẹ, thầy cô). Vĩnh Long: Đề án “Xây dựng văn hoá ứng xử trong trường học giai đoạn 2019-2025”, duy trì phong trào “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực”.

²¹ Lào Cai: Mô hình “Trường học gắn với thực tiễn” được cụ thể hóa như “trường học nông trại”, “trường học đa văn hóa”, “trường học du lịch”, “trường học trong vườn đào”; mô hình “Phòng giúp phòng, trường giúp trường”, xây dựng trường xanh, sạch, đẹp, an toàn, thân thiện; giảng dạy dân ca, múa gậy, lễ hội Gầu tào, Lồng tồng...;

Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, kịp thời thích ứng, tận dụng tối đa tiện ích của internet và mạng xã hội để tập hợp, định hướng, GD thanh thiếu nhi dần trở thành một phương thức GD quan trọng, hiệu quả như: hoạt động học tập, quán triệt trực tuyến; xây dựng website phổ biến Nghị quyết, thi trắc nghiệm, thi tự luận về nghị quyết trên internet và thiết bị di động thông minh.

Xác định đúng vị trí, vai trò của GD đạo đức, lối sống, nhiều cơ sở GDDH đã xây dựng kế hoạch thực hiện cụ thể, thành lập Ban chỉ đạo do Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng trực tiếp làm Trưởng ban để chỉ đạo cả hệ thống chính trị của nhà trường thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp nhằm tăng cường GDLTCMĐĐLS cho SV²⁴; tăng cường trách nhiệm từng tập thể, cá nhân trong triển khai nhiệm vụ. Nhiều trường ĐH²⁵ đã xây dựng nền nếp dạy và học mang phong cách riêng thông qua thực hiện văn hóa học đường, quy định đồng phục, lễ phục tốt nghiệp, đeo thẻ SV, ban hành quy định ứng xử văn hóa trong cơ sở GDDH, quy chế dân chủ, quy định về tự rèn luyện của SV, tập huấn kỹ năng mềm, các hoạt động vì cộng đồng²⁶; trong đó nêu định hướng phấn đấu, tự rèn luyện về LTCMĐĐLS cho SV²⁷; ban hành quy định SV tham gia công tác xã hội trong thời gian 15 ngày, coi đó là một tín chỉ phải hoàn thành để tốt nghiệp; quy định tổ chức thực hiện các chương trình hoạt động xã hội và lao động tình nguyện cho SV hệ chính quy tại trường, quy định rõ thời gian trực tiếp lao động, vệ sinh trường lớp, khu nội trú. Đồng thời, xây dựng kế hoạch kiểm tra định kỳ, đột xuất nhằm kiểm tra, đôn đốc, hỗ trợ, đánh giá, tổng kết, khen thưởng kịp thời.

TW Đoàn tiếp tục đổi mới, sáng tạo các hình thức tổ chức GDLTCMĐĐLS. Công tác GD chính trị tư tưởng được triển khai với hình thức phong phú, sinh động, có nhiều sáng tạo, đặc biệt là tổ chức các cuộc thi trực tuyến tìm hiểu về Chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Nghị quyết của Đảng, của Đoàn trên mạng internet thu hút đông đảo đoàn viên, thanh niên tham

Long An: Tổ chức “Học làm người hiếu thảo”, “Học làm người nông dân”, Một ngày làm chiến sĩ”, “24 giờ trong quân đội”, trải nghiệm tại làng nghề, nông trại, trang trại, khu du lịch, công viên,...; chuyên đề “Định hướng khai thác sử dụng thông tin trên mạng xã hội; kỹ năng nắm bắt, định hướng dư luận trong HS; thành lập tổ nắm bắt dư luận trong HS; chuyên đề “Bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng”; Thừa Thiên - Huế: Mỗi đơn vị cấp huyện đều có một trường ở mỗi cấp học mô hình “trường học kiểu mẫu Thừa Thiên - Huế”; Quảng Ninh: Tổ chức cuộc vận động “Cờ hồng nơi biên cương” treo tại cột cờ đảo Ngọc Vũng, đảo Trần; “Hành trình theo dấu chân Bác - Hành trình biển đảo quê hương (10 chuyến/520 đoàn viên kết hợp “3 cùng” tại nhà dân, hỗ trợ dân 20-30 triệu đồng/năm cho dân huyện đảo); tổ chức 80 chuyến/năm cho 40 000 lượt thanh thiếu nhi đến thăm, tặng quà, giao lưu với nhân dân, thanh niên lực lượng vũ trang vùng biên giới, hải đảo.

²² Quảng Ninh: Tuyên truyền GD pháp luật bằng hình thức “Kể chuyện theo án”; tỉnh Ninh Thuận: Tuyên truyền phổ biến GD pháp luật: Hôn nhân cận huyết, tảo hôn tại vùng đồng bào dân tộc thiểu số; phòng chống tai nạn thương tích, đuối nước; Phiên tòa giả định; Phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”: Phòng ngừa, ngăn chặn hoạt động móc nối, lôi kéo cán bộ, công chức, viên chức, giáo viên, HSSV tham gia các hoạt động phức tạp về an ninh trật tự của tổ chức phản động; tổ chức trải nghiệm “Một ngày làm lính cứu hỏa”, “Học làm chiến sĩ công an”, “Học kỹ Quân đội”...

²³ Tổ chức các chương trình giao lưu, gặp gỡ cựu chiến binh, chiếu phim tư liệu “Hồ Chí Minh chân dung một con người”, “Những giây phút cuối đời của Bác”, thi “Kể chuyện về Bác Hồ”, viết nhật ký cá nhân “Làm theo lời Bác”... Nhiều mô hình, cách làm hay được xây dựng, nhân rộng, tiêu biểu như: Gương tốt báo công dâng Bác; tuyên dương dưới cờ; tủ sách tuổi trẻ học tập và làm theo lời Bác; hành trình làm theo lời Bác...

²⁴ Ban Giám hiệu phân công Phòng CTSV chủ trì, phối hợp với Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên và các đơn vị có liên quan trong trường thực hiện công tác tuyên truyền, tổ chức thực hiện công tác GDLTCMĐĐLS cho SV.

²⁵ Trường Đại học Bách khoa - ĐHQG TP. Hồ Chí Minh, Trường ĐH Cần Thơ...

²⁶ Trường ĐH Duy Tân, Trường ĐH Vinh, Trường ĐH Kinh tế công nghiệp Long An...

²⁷ Trường ĐH Ngoại thương, Trường ĐH Kỹ thuật Y - Dược Đà Nẵng.

gia²⁸. TW Đoàn tiến hành sửa đổi các bài học lý luận chính trị dành cho đoàn viên, xây dựng Cổng thông tin điện tử học tập lý luận chính trị và bộ công cụ học tập cho đoàn viên. Công tác nắm bắt, phản ánh tình hình tư tưởng và định hướng dư luận xã hội trong thanh thiếu niên được quan tâm với những cách làm mới như nắm bắt và tận dụng những *xu hướng tích cực* để giáo dục thiếu nhi; khảo sát dữ liệu lớn (bigdata) về dư luận xã hội trong thanh niên... Việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được triển khai theo chuyên đề hằng năm trong cán bộ, đoàn viên, thanh niên và đem lại hiệu quả cao. Công tác GD truyền thông được thiết kế thành từng đợt sinh hoạt chính trị lớn, nối tiếp nhau, mang lại hiệu quả giáo dục tốt, cùng với nhiều hoạt động được duy trì như tổ chức chào cờ, hát Quốc ca, Đoàn ca, Đội ca trong các hoạt động, sinh hoạt của Đoàn, Đội; tổ chức liên hoan tuyên truyền ca khúc cách mạng; tổ chức cuộc thi tìm hiểu lịch sử, văn hóa dân tộc “*Tự hào Việt Nam*”. Công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho đoàn viên, HSSV tiếp tục được quan tâm. Cuộc vận động “*Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp*”; diễn đàn “*Thanh niên sống đẹp, sống có ích*”, chương trình “*Tỏa sáng nghị lực Việt*”; sinh hoạt chuyên đề “*Xây dựng tình bạn đẹp, nói không với bạo lực học đường*”, diễn đàn “*Xây dựng văn hóa ứng xử trong nhà trường*”... được tổ chức hiệu quả. Các cấp bộ Đoàn, Hội thường xuyên thông tin, tuyên truyền, phổ biến kịp thời các kiến thức pháp luật nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho đoàn viên, học sinh, sinh viên.

Tuy nhiên, việc đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra đánh giá tại một số cơ sở GDĐT chưa thực sự chuyên biến. Nhiều giáo viên chỉ chú trọng mục tiêu GD kiến thức về LTCMĐĐLS mà chưa coi trọng việc GD, rèn luyện hành vi, ý thức thực hiện các chuẩn mực đạo đức cho HSSV. Giáo viên chưa cập nhật những thông tin mang tính thời sự vào trong bài giảng, việc truyền thụ kiến thức trên lớp chủ yếu lệ thuộc sách giáo khoa, tài liệu hướng dẫn giảng dạy, thiếu sáng tạo trong việc tổ chức các hoạt động dạy học. Công tác dự báo, nắm bắt, định hướng tình hình tư tưởng thanh niên, xử lý các vấn đề phức tạp, nhạy cảm, vấn đề mới, vấn đề khó có việc, có thời điểm chưa kịp thời. Do vậy, công tác GD đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh thiếu nhi tại một số nơi còn chưa theo kịp yêu cầu của thực tiễn và chưa phù hợp với đặc điểm phát triển, sự biến động của tình hình thanh thiếu nhi. Hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật chưa được triển khai đồng đều, đặc biệt tại các khu vực khó khăn, vùng sâu, vùng xa.

3. Đẩy mạnh các phong trào thi đua, các cuộc vận động của tổ chức Đoàn, Hội, Đội

Trong 05 năm triển khai Quyết định 1501/QĐ-TTg, các phong trào, hành động cách mạng của Đoàn không ngừng được đổi mới, đáp ứng quá trình phát triển

²⁸ Hội thi tìm hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh “*Ánh sáng soi đường*” sau 3 lần tổ chức đã thu hút sự tham gia của gần 900.000 thí sinh đến từ 4.027 trường thuộc 67 tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc và sinh viên Việt Nam ở ngoài nước. Cuộc thi tìm hiểu 90 năm Đảng Cộng sản Việt Nam thu hút 691.356 thí sinh đến từ 67 tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc và thanh niên, sinh viên Việt Nam ở ngoài nước đăng ký tham gia, trong đó có gần 1.000 thí sinh là thanh niên, sinh viên Việt Nam đang học tập, sinh sống ở nước ngoài. Nhiều tỉnh, thành phố tổ chức các hội thi, cuộc thi trực tuyến riêng như hội thi “*Lý tưởng người cộng sản trẻ*” của tỉnh đoàn Bắc Giang; Cuộc thi “*Thanh niên với Đảng*” của Đoàn Khối Doanh nghiệp Trung ương...

của đất nước, nhiệm vụ chính trị và nhu cầu nguyện vọng của thanh niên, góp phần nâng cao hiệu quả công tác GDLTCMĐDLĐLS cho thanh niên, HSSV.

3.1. Nâng cao chất lượng tổ chức các phong trào của thanh niên, thiếu niên và nhi đồng

Giai đoạn 2015 - 2017, các cấp bộ đoàn tập trung triển khai, nâng cao chất lượng tổ chức phong trào “Xung kích, tình nguyện phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc” và “Đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp”. 02 phong trào đã tạo dấu ấn tốt đẹp trong đời sống xã hội, thể hiện rõ nét vai trò xung kích, tinh thần tình nguyện, sáng tạo của thanh niên trong phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng an ninh, đóng góp tích cực vào quá trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế²⁹.

Giai đoạn từ năm 2018 đến nay, các cấp bộ đoàn tập trung triển khai 03 phong trào: “Thanh niên tình nguyện”, “Tuổi trẻ sáng tạo”, “Tuổi trẻ xung kích bảo vệ Tổ quốc” và 03 chương trình: “Đồng hành với thanh niên trong học tập”, “Đồng hành với thanh niên khởi nghiệp, lập nghiệp”, “Đồng hành với thanh niên rèn luyện và phát triển kỹ năng trong cuộc sống, nâng cao thể chất, đời sống văn hóa tinh thần”. Qua nửa nhiệm kỳ triển khai, tinh thần, tôn chỉ, mục đích của phong trào đã từng bước đến với cơ sở Đoàn, cán bộ, đoàn viên, thanh niên các khối đối tượng, lĩnh vực; phù hợp với đặc trưng vùng miền, tính chất công việc. Các phong trào, chương trình đã đáp ứng đúng nhu cầu của thanh niên và yêu cầu phát triển của đất nước trong giai đoạn mới, được thanh niên đón nhận, tham gia tích cực.

Các cấp bộ Đoàn trường học, Hội Sinh viên đã đẩy mạnh triển khai phong trào “Sinh viên 5 tốt” dành cho sinh viên các trường ĐH, học viện, CĐ; phong trào “Học sinh 3 rèn luyện” dành cho HS của chương trình đào tạo hệ trung cấp, phong trào “Học sinh 3 tốt” dành cho học sinh THPT, trung tâm giáo dục nghề nghiệp - giáo dục thường xuyên. Các phong trào này tạo điều kiện cho HSSV có môi trường học tập, rèn luyện, phấn đấu, góp phần hình thành lớp SV thời kỳ mới có đạo đức, tác phong, có kiến thức, kỹ năng, có tinh thần cống hiến, vì cộng đồng³⁰. Phong trào “Thiếu nhi Việt Nam thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy” đã bao trùm nhiều mặt công tác quan trọng của tổ chức Đội. Năm năm qua, phong trào được triển khai hiệu quả, tạo môi trường, điều kiện để thiếu nhi phấn đấu học tập, rèn luyện, đạt được danh hiệu “Cháu ngoan Bác Hồ”, qua đó GD, rèn luyện thiếu nhi về lòng yêu nước, đạo đức, lối sống, tác phong; về học tập và rèn luyện; về sức khỏe, thẩm mỹ và kỹ năng trong cuộc sống. Phong trào “Kế hoạch nhỏ”

²⁹ Các cấp bộ Đoàn đã đảm nhận, thực hiện hơn 455.000 công trình, phần việc thanh niên, hơn 2.200 dự án trong các lĩnh vực, mang lại giá trị kinh tế - xã hội cao; hơn 7 triệu lượt đoàn viên, thanh niên tham gia các hoạt động tình nguyện vì cuộc sống cộng đồng; đóng góp hàng triệu ngày công tham gia xây dựng, sửa chữa đường giao thông nông thôn, kênh mương nội đồng, nhà văn hóa, nhà nhân ái, nhà bán trú dân nuôi; triển khai thực hiện 12 dự án Làng thanh niên lập nghiệp khu vực biên giới, xã đặc biệt khó khăn hỗ trợ, tiếp sức đến trường cho gần 300.000 HSSV có hoàn cảnh khó khăn; tư vấn, hướng nghiệp cho hơn 4 triệu lượt thanh niên, HS, tham gia dạy nghề cho hơn 420.000 thanh niên, giới thiệu việc làm cho gần 1 triệu thanh niên...

³⁰ Giai đoạn 2015 - 2020, tổ chức Đoàn, Hội, Đội trong trường học đã tổ chức tuyên dương, trao thưởng các danh hiệu “Sinh viên 5 tốt”, “Học sinh 3 rèn luyện”, “Học sinh 3 tốt”, Nhà giáo trẻ tiêu biểu từ các cấp, trong đó cấp Trung ương: có 737 sinh viên đạt danh hiệu “Sinh viên 5 tốt”, 72 học sinh đạt danh hiệu “Học sinh 3 rèn luyện”, 68 học sinh đạt danh hiệu “Học sinh 3 tốt” và 75 nhà giáo trẻ tiêu biểu toàn quốc được tuyên dương.

được Hội đồng Đội các cấp đẩy mạnh tại các liên đội với các hình thức đa dạng, phong phú. Các mô hình hay, hiệu quả tiếp tục được duy trì³¹.

Các phong trào, chương trình đã đáp ứng sát nhu cầu của thanh niên và yêu cầu phát triển của đất nước trong giai đoạn mới, được thanh niên đón nhận, tham gia tích cực, góp phần phát triển thanh niên toàn diện, phát huy tốt vai trò xung kích, tình nguyện, sáng tạo của thanh niên trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đồng thời khẳng định vai trò của Đoàn trong bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của thanh niên. Sự phát triển của các phong trào hành động cách mạng của Đoàn qua các thời kỳ được khẳng định không chỉ qua số lượng các phong trào mà chủ yếu từ nội hàm, từ “chất” và “lượng” của các phong trào. Bên cạnh phong trào chung, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam, Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh cũng thiết kế và triển khai những phong trào nhánh, phù hợp với nhu cầu, đặc điểm của từng đối tượng thanh niên, đem lại hiệu quả tốt hơn.

3.2. Tổ chức thực hiện các công trình, phần việc thanh niên, bám sát nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng an ninh và nhiệm vụ chuyên môn tại địa phương, đơn vị

Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã tổ chức các phong trào, hoạt động để phát huy thanh niên triển khai các công trình, phần việc để tham gia xây dựng, bảo vệ Tổ quốc, thông qua đó, thanh niên được trải nghiệm và tự giáo dục. Thông qua các hoạt động của Đoàn, Hội, Đội, đã có 12,3 triệu lượt thanh niên tham gia các hoạt động tình nguyện; thực hiện hơn 800 nghìn công trình, phần việc, trong đó có nhiều dự án lớn như Đảo Thanh niên, Làng thanh niên lập nghiệp, cầu giao thông nông thôn...; đề xuất 2,2 triệu ý tưởng, sáng kiến, trong đó, hơn 74 nghìn ý tưởng, sáng kiến đã được tổ chức Đoàn các cấp hỗ trợ hoặc kết nối hỗ trợ để hiện thực hóa. Tổ chức Đoàn đã tư vấn, hướng nghiệp cho 11 triệu lượt thanh niên và giới thiệu việc làm cho 2,4 triệu thanh niên hỗ trợ hơn 2.600 dự án khởi nghiệp sáng tạo của thanh niên.

Tuy nhiên, một số phong trào, hoạt động còn dàn trải, một số hoạt động mang tính hình thức, thiếu hấp dẫn, mới chỉ thu hút một bộ phận đoàn viên tích cực, thanh niên tiên tiến tham gia, một số hoạt động chưa tiếp cận được đến các đối tượng thanh niên đặc thù; kết quả đạt được thiếu tính bền vững.

3.3. Định kỳ kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện để phát triển, nhân rộng các phong trào có giá trị thực tiễn cao; chú trọng công tác tuyên dương, khen thưởng từ cơ sở

Các bộ, ngành TW, địa phương đã tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát quá trình triển khai thực hiện. Bộ GDĐT chỉ đạo, hướng dẫn các sở GDĐT tổ chức thanh tra, kiểm tra việc thực hiện công tác GD đạo đức, lối sống của HS, nền nếp kỷ cương trong trường học theo từng năm học. Giai đoạn 2015 - 2020, Bộ GDĐT đã tổ chức các đoàn kiểm tra, giám sát tại 22 địa phương, 31 cơ

³¹ Các mô hình: “Vườn rau của em”, “Đàn gà Khăn quàng đỏ”, “Xe đạp giúp bạn đến trường”, “Một triệu cuốn vở giúp bạn đến trường”, “Nuôi heo đất giúp bạn đến trường”, “Ngôi nhà khăn quàng đỏ”...

sở GDĐH, trường CĐSP về việc triển khai thực hiện nhiệm vụ GD đạo đức, lối sống, các đề án liên quan đến GD đạo đức, lối sống; kịp thời đôn đốc, nhắc nhở các địa phương, nhà trường triển khai thực hiện đúng quy định. Bộ GDĐT chỉ đạo xử lý và phối hợp với địa phương kiểm tra, xử lý nghiêm một số vụ việc vi phạm nghiêm trọng đạo đức của nhà giáo, đạo đức HS, bạo lực học đường³².

Bộ GDĐT chủ trì, phối hợp với Ban Tuyên giáo TW kiểm tra việc thực hiện Chỉ thị 05/CT-TW của Bộ Chính trị; phối hợp với TW Đoàn kiểm tra công tác GDLTCMĐĐLS và Chương trình phối hợp giữa ngành GD và TW Đoàn các hoạt động GDLTCMĐĐLS, văn hóa ứng xử, triển khai có hiệu quả việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; phối hợp với Bộ VHTTDL kiểm tra phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” trong trường học, xây dựng môi trường văn hóa...

TW Đoàn, Ủy ban Quốc gia về Thanh niên Việt Nam thành lập Đoàn kiểm tra việc thực hiện chính sách pháp luật về công tác thanh niên, tổ chức kiểm tra, giám sát các tỉnh, thành phố thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2015 của Ban Bí thư và Quyết định số 1501/QĐ-TTg³³. Trên cơ sở đó, Ban Bí thư TW Đoàn đánh giá thực tiễn triển khai tại cơ sở, chỉ đạo các giải pháp trọng tâm để các tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc tập trung thực hiện. Các Bộ, ngành TW tiến hành kiểm tra lồng ghép với nhiệm vụ chuyên môn của từng đơn vị.

Hàng năm, Bộ GDĐT tổ chức tuyên dương, khen thưởng HSSV đạt giải trong các kỳ thi Olympic quốc tế, học sinh giỏi; tuyên dương nhà giáo, HSSV tiêu biểu trong phong trào thi đua “Đổi mới, sáng tạo trong dạy và học”. Trong 05 năm qua, Bộ GDĐT đã tặng và truy tặng bằng khen cho 39 HS có hành động dũng cảm và tấm gương người tốt, việc tốt (*Phụ lục II*).

Tuy nhiên, công tác kiểm tra tại một số cơ sở GDĐT chưa đạt hiệu quả cao, ở một số địa phương, vi phạm về đạo đức nhà giáo, bạo lực học đường chưa được xử lý nghiêm minh; việc phát hiện, xây dựng và nhân rộng gương người tốt, việc tốt chưa nhiều, chưa có sự lan tỏa mạnh mẽ trong xã hội.

4. Hoàn thiện chính sách, nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ, giáo viên, giảng viên, cộng tác viên

4.1. Rà soát, ban hành chế độ, chính sách cho giáo viên làm Tổng phụ trách Đội

Bộ GDĐT đã chủ trì, phối hợp hiệu quả với TW Đoàn Thanh niên, Bộ Nội vụ kịp thời rà soát, sửa đổi, bổ sung và ban hành các văn bản quy phạm pháp luật quy định thực hiện chế độ, chính sách đối với đội ngũ cán bộ Đoàn/Đội/Hội trong các nhà trường; trong đó đã quy định cụ thể về tiêu chuẩn, chức danh, nhiệm vụ, quyền hạn của vị trí việc làm giáo viên Tổng phụ trách Đội trong các

³² Năm 2019, Bộ GDĐT đã ban hành văn bản về tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra công tác phòng, chống bạo lực học đường (54/63 Sở GDĐT báo cáo).

³³ TW Đoàn đã tổ chức 08 đoàn, trong đó 02 đoàn giám sát làm việc với 02 tỉnh, thành ủy; 06 cuộc giám sát chuyên đề làm việc 11 tỉnh, thành đoàn, đoàn trực thuộc về kết quả triển khai Chương trình hành động của Đoàn thực hiện Chỉ thị 42 và Quyết định 1501/QĐ-TTg.

cơ sở GD phổ thông công lập³⁴. Nhờ đó, đội ngũ các cán bộ Đội trong trường học đã yên tâm công tác và phát huy trách nhiệm trong việc triển khai các hoạt động GD toàn diện cho đội viên, đoàn viên, HSSV.

4.2. Tổ chức bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, giáo viên

Bộ GDĐT tổ chức các lớp bồi dưỡng, nâng cao trình độ, năng lực chuyên môn cho đội ngũ cán bộ, giảng viên/giáo viên cốt cán giảng dạy môn học Đạo đức, GD công dân, lý luận chính trị, Khoa học Mác - Lê nin và Tư tưởng Hồ Chí Minh, đội ngũ cán bộ phụ trách công tác chính trị tư tưởng, đạo đức, lối sống HSSV, giáo viên làm công tác tư vấn tâm lý³⁵, giáo viên làm công tác chủ nhiệm trong hệ thống giáo dục quốc dân. Bộ GDĐT cũng đã phối hợp với Ban Tuyên giáo TW, Bộ Công an, Bộ Ngoại giao, Bộ TTTT... tổ chức các hoạt động tập huấn, bồi dưỡng cho đội ngũ cán bộ, giảng viên, cộng tác viên phụ trách công tác GD toàn diện, nhằm cập nhật các chính sách đối ngoại mới, chiến lược bảo vệ chủ quyền biển đảo; phương thức GDLTCMĐĐLS cho HSSV đáp ứng trong tình hình mới³⁶.

Từ năm 2018 đến nay, hầu hết các sở GDĐT tổ chức bồi dưỡng tập huấn cho giáo viên và cán bộ quản lý theo quy định của Bộ GDĐT³⁷ nhằm nâng cao năng lực và trách nhiệm của giáo viên trong công tác tư vấn tâm lý học đường để thường xuyên nắm bắt tâm lý HS, kịp thời phát hiện và xử lý những mâu thuẫn, xung đột trong trường học. Các sở GDĐT, cơ sở đào tạo cũng đã bồi dưỡng, tập huấn, cung cấp các thông tin về chủ trương, chính sách mới của Đảng, Nhà nước, Bộ GDĐT cho đội ngũ cán bộ liên quan tại các địa phương, nhà trường³⁸. Đội ngũ này đã phát huy hiệu quả chức trách, nhiệm vụ được giao về công tác GDLTCMĐĐLS cho HSSV.

4.3. Bồi dưỡng, phát huy hiệu quả đội ngũ chuyên viên phụ trách công tác HSSV, cán bộ Đoàn, Hội, Đội

TW Đoàn triển khai Đề án “Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ Đoàn TNCS Hồ Chí Minh giai đoạn 2015-2020” được ban hành theo Quyết định 2264/2014/QĐ-TTg ngày 16/12/2014 của Thủ tướng Chính phủ, “*Nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ Chỉ huy Đội, giai đoạn 2015-2017*”, tổ chức, xây dựng các mô hình, các lớp bồi dưỡng, tập huấn nhằm nâng cao năng lực cho giảng viên nguồn, cán bộ Chỉ huy Đội. Đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, cộng tác viên dư luận xã hội của

³⁴ Thông tư số 27/2017/TT-BGDĐT ngày 08/11/2017 của Bộ GDĐT quy định tiêu chuẩn, nhiệm vụ, quyền hạn và cử giáo viên làm Tổng phụ trách Đội Thiếu niên tiên phong Hồ Chí Minh trong các cơ sở giáo dục phổ thông công lập, Thông tư số 16/2017/TT-BGDĐT ngày 12/7/2017 của Bộ GDĐT hướng dẫn danh mục khung vị trí việc làm và định mức số lượng người làm việc trong các cơ sở giáo dục phổ thông công lập.

³⁵ Hàng năm, khoảng 600 người được tập huấn.

³⁶ Năm 2018 tổ chức tại Bình Định, năm 2019 tại Bình Dương, năm 2020 tại Nha Trang.

³⁷ Quyết định số 1876/QĐ-BGDĐT ngày 21/5/2018 ban hành Chương trình bồi dưỡng năng lực tư vấn cho giáo viên phổ thông làm công tác tư vấn cho học sinh.

³⁸ Theo số liệu báo cáo của 61 Sở GDĐT, có 74.772 cán bộ, giáo viên làm công tác tư vấn tâm lý được bồi dưỡng, tập huấn, cấp chứng chỉ về chuyên môn, nghiệp vụ; 311.714 cán bộ, giáo viên làm công tác giáo dục đạo đức, lối sống được bồi dưỡng, tập huấn về chuyên môn, nghiệp vụ. Theo số liệu báo cáo của 114 trường ĐH, CĐSP, có 23.977 cán bộ, giảng viên làm công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho HSSV được bồi dưỡng tập huấn chuyên môn, nghiệp vụ.

Đoàn được củng cố, kiện toàn và thường xuyên được cung cấp thông tin, định hướng hoạt động, tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ. Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam, Hội Sinh viên Việt Nam, Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh duy trì thường xuyên các trại huấn luyện, các lớp tập huấn kỹ năng, nghiệp vụ cho cán bộ các cấp³⁹.

Các sở GDĐT đã kiện toàn, bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ của Phòng Công tác chính trị tư tưởng, đội ngũ cán bộ quản lý các phòng GDĐT, nhà trường, giáo viên dạy môn Đạo đức, GD công dân, cán bộ Đoàn, Hội, Đội. Tại các địa phương, Tỉnh đoàn và Sở GDĐT phối hợp tổ chức tập huấn hè cho cán bộ Đội, Đoàn trường học... Việc tổ chức bồi dưỡng, cập nhật thông tin đã hỗ trợ cho công tác tổ chức hoạt động GDLTCMĐĐLS ở cơ sở được triển khai ngày càng hiệu quả hơn.

Tuy nhiên, nội dung tập huấn, hình thức chuyển tải cho các đối tượng tham dự tại một số hội nghị chưa có nhiều đổi mới, chưa góp phần bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ chuyên trách về công tác HSSV nhằm chia sẻ kinh nghiệm, học hỏi những mô hình hay, cách làm đổi mới, sáng tạo.

4.4. Tập huấn, nâng cao nghiệp vụ cho đội ngũ làm công tác xã, phường về công tác GDLTCMĐĐLS cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng

Bộ LĐTBXH ban hành chương trình bồi dưỡng, xây dựng phần mềm đào tạo trực tuyến, số hóa 04 bài giảng bồi dưỡng nghiệp vụ cho công chức cấp xã và 04 bộ tài liệu hướng dẫn thực hiện quyền tham gia của trẻ em, tài liệu tập huấn chuyên môn nghiệp vụ về trẻ em cho công chức văn hóa – xã hội, cán bộ được giao phụ trách lĩnh vực trẻ em tại xã, phường, thị trấn; xây dựng tài liệu thực hiện các chương trình, đề án có lồng ghép nội dung GDLTCMĐĐLS cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng theo khung chương trình đã được phê duyệt⁴⁰.

Hàng năm, Bộ LĐTBXH mời các giảng viên từ Ban Tuyên giáo TW, Ủy viên chuyên trách Hội đồng Lý luận TW tập huấn công tác GDLTCMĐĐLS cho HSSV trong nhà trường cho hàng ngàn giáo viên giáo dục nghề nghiệp trên toàn quốc với nội dung và hình thức phong phú.

Nhằm tổ chức hiệu quả công tác GD, bảo vệ trẻ em, HSSV theo quy định tại Luật Trẻ em 2016, Bộ LĐTBXH đã tham mưu Thủ tướng Chính phủ ban hành các kế hoạch, chương trình chăm sóc, GD và bảo vệ trẻ em trước các thách thức, tác động tiêu cực của mặt trái xã hội; trong đó có thành lập Tổ công tác liên ngành tại cấp xã để có cơ chế phối hợp toàn diện bảo vệ trẻ em tốt hơn⁴¹.

³⁹ Từ năm 2016 đến nay, đã tổ chức bồi dưỡng cho 5.463 cán bộ Đoàn các cấp. TW Hội SV Việt Nam tổ chức tập huấn cho 1.483 cán bộ Hội, Hội SV Việt Nam các cấp tổ chức 3.416 lớp bồi dưỡng, tập huấn. Hội đồng Đội Trung ương tổ chức 10 trại huấn luyện Kim Đồng với hơn 1.000 trại sinh, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng, nghiệp vụ cho cán bộ chủ chốt cấp tỉnh, cấp huyện. Hội đồng Đội các cấp trung bình hằng năm tổ chức tập huấn cho hơn 800.000 cán bộ phụ trách thiếu nhi, cán bộ chỉ huy Đội.

⁴⁰ Từ năm 2015-2019, tổ chức gần 10 lớp tập huấn trẻ em nông cốt với sự tham gia của trên 300 trẻ em của gần 60 tỉnh, thành phố trên cả nước. Phối hợp với các cơ quan, tổ chức các lớp tập huấn cho 874 lượt cán bộ làm công tác trẻ em thuộc ngành LĐTBXH, GDĐT, Đoàn TNCS, TW Hội LHPN Việt Nam, Liên minh Hợp tác xã Việt Nam.

⁴¹ Quyết định số 2361/QĐ-TTg ngày 22/12/2015 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chương trình bảo vệ trẻ em giai đoạn 2016 - 2020.

5. Tăng cường sự phối hợp giữa nhà trường, gia đình, xã hội

5.1. Phát huy vai trò, trách nhiệm của gia đình trong việc chăm sóc và GD thanh niên, thiếu niên và nhi đồng

Các bậc ông bà, cha mẹ được tuyên truyền, nâng cao nhận thức về quyền, bổn phận của trẻ em, mục tiêu GD toàn diện. Thông qua hoạt động của các trung tâm học tập cộng đồng, các câu lạc bộ phụ huynh, ban đại diện cha mẹ HS, phòng tham vấn tâm lý, các bậc ông bà, cha mẹ được tuyên truyền, nâng cao nhận thức của về: quyền, bổn phận của trẻ em, mục tiêu GD toàn diện và hài hòa về đức, trí, thể, mỹ; phát triển tốt nhất tiềm năng của mỗi HSSV; vai trò, trách nhiệm của gia đình trong việc GD HSSV và xây dựng môi trường GD gia đình, hướng dẫn, quản lý con em học tập, rèn luyện. Các hoạt động ngoại khóa, chia sẻ, hỗ trợ gia đình, cộng đồng và tổ chức xã hội về phương pháp GD HSSV đã phát huy sự tham gia của gia đình trong công tác giáo GD LTCM ĐDL cho HSSV.

Bộ GDĐT đã cụ thể hóa trách nhiệm của nhà trường, gia đình và xã hội trong Luật Giáo dục 2019⁴²; tăng cường chỉ đạo thực hiện các quy định về phối hợp nhà trường, gia đình và xã hội trong công tác GD HSSV; rà soát, chấn chỉnh, nâng cao hiệu quả hoạt động của ban đại diện cha mẹ HS⁴³ trong trường phổ thông đối với việc hỗ trợ nhà trường trong quá trình GD HS, quan tâm kịp thời các thanh thiếu nhi, HS hoàn cảnh khó khăn, cá biệt, yếu thế; tổ chức các hoạt động trải nghiệm, ngoài giờ lên lớp ngày càng hiệu quả.

Các địa phương hướng dẫn các cơ sở GD phối hợp chặt chẽ với ban đại diện cha mẹ HS thực hiện cam kết với cơ sở GD về thực hiện đầy đủ nghĩa vụ chăm sóc, GD và tạo môi trường tốt nhất, góp phần hướng dẫn, quản lý con em học tập, rèn luyện. Yêu cầu các cấp ngành của địa phương nâng cao trách nhiệm của nhà trường, gia đình, xã hội trong công tác GD HS phát triển toàn diện.

Ngày càng có nhiều gia đình quan tâm hơn đến công tác GD đạo đức, lối sống cho thanh thiếu nhi, HSSV; chủ động phối hợp với nhà trường để cập nhật, trao đổi thông tin, tổ chức GD đạo đức, lối sống trong trường học; tham gia tích cực các buổi họp, gặp gỡ trao đổi, xử lý các tình huống có liên quan.

Tuy nhiên, còn không ít gia đình chưa dành sự quan tâm chăm sóc, GD con mình trong việc rèn luyện và học tập, thiếu sự yêu thương, tôn trọng con, chưa tạo môi trường lành mạnh để con mình được phát triển toàn diện; đặc biệt, việc phối hợp với chính quyền các cấp, các ngành và các tổ chức đoàn thể chưa tốt trong việc hỗ trợ, cảm hóa, giúp đỡ con mình tiến bộ. Một số gia đình, ông bà, bố mẹ chưa là tấm gương mẫu mực để các em noi theo.

Tổ công tác liên ngành do Chủ tịch UBND cấp xã trực tiếp phụ trách, các thành viên gồm: Công chức Văn hóa - Xã hội chuyên trách theo dõi về LĐT BXH, người làm công tác bảo vệ trẻ em cấp xã, Trưởng trạm Y tế, Trưởng Công an, công chức Tư pháp - Hộ tịch, Hiệu trưởng nhà trường hoặc các cơ sở giáo dục trên địa bàn cấp xã, Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ, Bí thư Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ.

⁴² Từ Điều 89-94, Chương V, Luật Giáo dục 2019.

⁴³ Bộ GDĐT đang sửa đổi, bổ sung Thông tư số 55/2011/TT-BGDĐT ngày 22/11/2011 về Điều lệ Ban đại diện cha mẹ học sinh.

5.2. Xây dựng môi trường nhà trường dân chủ, lành mạnh, thân thiện

Nhiều trường phổ thông đã chủ động xây dựng môi trường văn hóa học đường, xây dựng bộ Quy tắc ứng xử trong trường học gắn với xây dựng thương hiệu, uy tín của nhà trường⁴⁴. Các bộ quy tắc ứng xử đã xác lập quy định cụ thể về các mối quan hệ ứng xử của các chủ thể trong nhà trường⁴⁵.

Các nhà trường quan tâm xây dựng khuôn viên, cảnh quan xanh, sạch, đẹp. Phong trào xây dựng công trường an toàn giao thông được thực hiện tốt ở hầu hết các trường phổ thông trên toàn quốc. Nhiều địa phương tiếp tục duy trì phong trào xây dựng cảnh quan trường học như: “Ngày thứ Sáu xanh - sạch - đẹp”, xây dựng “Vườn hoa thanh niên”, mô hình “Trường học - công viên”...

Các trường phổ thông thực hiện rà soát các khẩu hiệu hiện có, loại bỏ những khẩu hiệu không phù hợp với lứa tuổi, cấp học, môi trường giáo dục⁴⁶. Nhiều trường sử dụng khẩu hiệu thể hiện giá trị cốt lõi, sứ mạng, định hướng GDĐT, khẳng định truyền thống của nhà trường⁴⁷.

Các phong trào thi đua yêu nước trong ngành Giáo dục như: “Dạy tốt, học tốt”, “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực”, “Dân chủ - Kỷ cương - Tình thương - Trách nhiệm”, “Mỗi thầy giáo, cô giáo là một tấm gương đạo đức, tự học và sáng tạo”, “Xây dựng trường học xanh - sạch - đẹp”, “Đổi mới, sáng tạo trong quản lý, giảng dạy và học tập”... được triển khai có hiệu quả, đã góp phần nâng cao chất lượng GD trong nhà trường.

Bộ GDĐT đã ban hành Thông tư số 31/2017/TT-BGDĐT ngày 18/12/2017, trong đó yêu cầu các nhà trường thành lập tổ tư vấn tâm lý, có phòng tư vấn tâm lý, xây dựng các chuyên đề về tư vấn tâm lý cho HS, quy định điều kiện bảo đảm thực hiện công tác tư vấn tâm lý cho HS. Yêu cầu cán bộ, giáo viên kiêm nhiệm công tác tư vấn cho HS phải là người có kinh nghiệm và được đào tạo, bồi dưỡng về

⁴⁴ Bộ GDĐT ban hành Thông tư số 06/2019/TT-BGDĐT ngày 12/4/2019 quy định Quy tắc ứng xử trong cơ sở GD mầm non, GD phổ thông, GD thường xuyên;

TP. Đà Nẵng ban hành Sổ tay Văn hóa Người Đà Nẵng thực hiện nếp sống văn hóa, văn minh đô thị, trong đó có văn hóa gia đình, học đường, công sở, du lịch, giao thông, thương mại, ứng xử với mạng xã hội, ở khu dân cư; TP. Hà Nội ban hành quy định, hướng dẫn nội dung cơ bản của quy tắc ứng xử trong tất cả các trường mầm non, phổ thông; dạy chuyên đề “Giáo dục nếp sống thanh lịch, văn minh cho học sinh Hà Nội” ở tất cả các trường từ lớp 1 đến lớp 11; TP. Hải Phòng ban hành hướng dẫn các trường xây dựng bộ quy tắc ứng xử trong môi trường giáo dục và niêm yết trong các phòng học; Sở GDĐT Bình Thuận phối hợp với Hội Cựu tù chính trị tỉnh tổ chức chương trình giáo dục truyền thống với chủ đề “Khí tiết-Niềm tin” tại 12 trường THPT trong tỉnh.

⁴⁵ Theo báo cáo từ các sở GDĐT năm 2020, có 99,6% cơ sở GD mầm non, cơ sở GD phổ thông, cơ sở GD thường xuyên ban hành quy tắc ứng xử văn hóa trong trường học; 87% cơ sở GDĐH, CĐSP ban hành quy tắc ứng xử văn hóa trong trường học có 98

Theo kết quả khảo sát của Bộ GDĐT năm 2017 (dành cho học sinh THPT), có 72,5% HS thường xuyên được dạy, hướng dẫn về cách ứng xử với bạn bè, thầy cô, nhân viên trong nhà trường; 97,7% HS cho biết nhà trường đã dạy, hướng dẫn về cách ứng xử.

⁴⁶ Đến cuối năm 2018 đã có 75% số trường lựa chọn, sử dụng các khẩu hiệu theo hướng dẫn của Bộ GDĐT và phù hợp điều kiện của địa phương và nhà trường. Các khẩu hiệu được tất cả các trường tiểu học, trung học cơ sở chọn là Năm điều Bác Hồ dạy; hầu hết các trường chọn sử dụng khẩu hiệu: “Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang sánh vai với cường quốc năm châu được hay không chính là ở phần lớn công học tập của các em”; “Tôn sư, trọng đạo”; “Học, học nữa, học mãi”; “Học để biết, học để làm, học để tự khẳng định mình, học để cùng chung sống”; “Thi đua Dạy tốt, Học tốt”;...

⁴⁷ Tại Đồng Tháp: “Học sinh Đất Sen hồng hướng tới: Tự tin, tự lực, biết phản biện, gắn kết với thực tiễn, định hướng tương lai”; Hà Nội: “Nhà trường văn hóa - Nhà giáo mẫu mực - Học sinh thanh lịch”; Lào Cai: “Vì học sinh thân yêu; xây dựng trường học kỷ cương - văn hóa; chất lượng giáo dục thực chất” ...

chuyên môn, nghiệp vụ tư vấn tâm lý, có chứng chỉ nghiệp vụ tư vấn tâm lý học đường theo chương trình do Bộ GDĐT ban hành.

Hầu hết các trường phổ thông đã thành lập tổ tư vấn tâm lý, trong đó đề cao vai trò của giáo viên chủ nhiệm trong việc thường xuyên quan tâm, nắm bắt tâm lý, tình cảm, đạo đức HS, có giải pháp hỗ trợ và tháo gỡ kịp thời những khó khăn thường gặp trong học tập, sinh hoạt của HS. Ở một số cơ sở GD, tổ tư vấn tâm lý đã phát huy được vai trò của mình.

Các tổ chức của Liên hợp quốc, tổ chức phi chính phủ (Unicef, UNWomen, Plan, Childfun, Save the Children, Room To Read...) đã phối với Bộ GDĐT, các sở GDĐT triển khai nhiều chương trình, dự án hiệu quả, góp phần hỗ trợ và GD học sinh như: Học tập cho trẻ em; xây dựng các mối quan hệ tôn trọng và bình đẳng trong trường học; trường học an toàn, thân thiện, bình đẳng; phòng, chống bạo lực học đường trên cơ sở giới...

Tuy nhiên, một số giáo viên, HSSV chưa thực hiện nghiêm túc quy tắc ứng xử văn hóa trong nhà trường, còn vi phạm đạo đức nhà giáo. Nhiều trường học ở vùng khó khăn, vùng sâu, vùng xa, các điều kiện về cơ sở vật chất chưa bảo đảm, còn thiếu không gian văn hóa gắn với giáo dục lịch sử, truyền thống, ý thức công dân cho HS; một số cán bộ, giáo viên tâm lý chưa thể hiện năng lực của mình trong việc tư vấn, hướng dẫn, giải đáp cho HS.

5.3. Tăng cường trách nhiệm của chính quyền địa phương và các tổ chức đoàn thể

Xác định công tác GDLTCMĐĐLS cho thanh thiếu niên và nhi đồng là nhiệm vụ chính trị của chính quyền, các tổ chức đoàn thể ở địa phương; trong kế hoạch triển khai thực hiện Quyết định 1501/QĐ-TTg của UBND các tỉnh, thành phố đã quy định trách nhiệm cụ thể của chính quyền các cấp và các tổ chức đoàn thể ở địa phương. Chính quyền và các tổ chức đoàn thể ở cơ sở đã thực hiện nhiều hoạt động GDLTCMĐĐLS, bảo đảm an ninh, an toàn cho thanh thiếu niên và nhi đồng trên địa bàn⁴⁸.

Các nhà trường đã chủ động tham mưu với chính quyền địa phương ban hành kế hoạch phát triển nhà trường, đáp ứng các điều kiện bảo đảm chất lượng GD HSSV nhà trường. Xây dựng quy chế phối hợp với các cơ quan, ban ngành tại địa phương trong việc GD thế hệ trẻ, HSSV và bảo đảm an ninh, trật tự an toàn trường học. Sự phối hợp các lực lượng GD tại địa phương đã giúp nhà trường có thông tin kịp thời trong phối hợp tổ chức hoạt động GDLTCMĐĐLS cho HSSV.

Lãnh đạo chính quyền địa phương các cấp định kỳ hằng năm gặp gỡ, đối thoại, cập nhật diễn biến, tình hình GDLTCMĐĐLS cho thanh thiếu niên, HSSV trên địa bàn nhằm củng cố, nhân rộng và tổ chức có hiệu quả hoạt động của các mô hình tiêu biểu; đồng thời phát hiện, ngăn chặn, tìm giải pháp giải quyết kịp thời

⁴⁸ Xây dựng tài liệu, tờ rơi và tổ chức tuyên truyền, giáo dục pháp luật thông qua hệ thống thông tin ở cơ sở; tiếp nhận và tổ chức các hoạt động vui chơi, giải trí, hoạt động tình nguyện cho HS trong dịp nghỉ hè; kiểm tra, chấn chỉnh việc mất an ninh, an toàn giao thông tại khu vực cổng trường, ký túc xá và nơi tập trung HSSV ở ngoại trú.

những khó khăn, bất cập trong công tác này nhất là trong cảm hóa thanh niên, thiếu niên chậm tiến.

Tuy nhiên, một số địa phương chưa coi công tác GD LTCM ĐĐLS cho thanh thiếu niên và nhi đồng là nhiệm vụ ưu tiên trong điều hành và chỉ đạo tổ chức thực hiện; chưa dành nhiều thời gian để lắng nghe tâm tư, nguyện vọng chính đáng của thế hệ trẻ; chưa xây dựng và nhân rộng nhiều gương điển hình tiên tiến về việc này.

6. Tăng cường cơ sở vật chất và bảo đảm thiết chế tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao

Trong 5 năm qua, nhiều địa phương, cơ sở đào tạo đã tích cực đầu tư để nâng cấp cơ sở vật chất phục vụ nhu cầu vui chơi, giải trí, rèn luyện thể chất của thanh thiếu niên, nhi đồng bằng nhiều nguồn vốn khác nhau (trong đó có thực hiện Bộ tiêu chí quốc gia về xây dựng xã nông thôn mới giai đoạn 2016-2020). Cơ sở vật chất, nhà văn hóa, nhà sinh hoạt cộng đồng, sân chơi đa năng đã được cải thiện rõ rệt, tạo điều kiện phát triển các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao cho thanh thiếu niên, nhi đồng.

Việc nâng cao hiệu quả sử dụng các thiết chế văn hóa như: bảo tàng, di tích lịch sử, văn hoá..., cơ sở vật chất dành cho thanh thiếu nhi, HSSV đã được chú trọng triển khai ở nhiều địa phương, nhà trường. Một số cơ sở đào tạo, với năng lực và quyền hạn tự chủ của nhà trường đã có bước chuyển biến mạnh về đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị và nâng cao chất lượng đội ngũ bảo đảm cho việc tổ chức hiệu quả các hoạt động thể thao, văn hóa, văn nghệ cho HSSV; các trường sử dụng hiệu quả các thiết chế thể thao trong và ngoài trường học⁴⁹.

Các thiết chế văn hóa cho thanh niên tiếp tục được quan tâm đầu tư, phát huy hiệu quả trong công tác giáo dục đạo đức, lối sống văn hóa, kỹ năng cho thanh thiếu nhi. Những mô hình giáo dục kỹ năng, hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao đã góp phần giúp thanh niên phát triển toàn diện. Hiện cả nước còn 182 Cung, Nhà thiếu nhi, Trung tâm hoạt động thanh thiếu nhi cấp tỉnh, huyện⁵⁰, là trung tâm vui chơi, giải trí lành mạnh; nơi nghiên cứu, tổng kết, hướng dẫn phương pháp công tác Đội, phong trào thiếu nhi trong và ngoài nhà trường; phát hiện, bồi dưỡng năng khiếu, tài năng và khả năng sáng tạo cho thiếu nhi; giúp trẻ em thực hiện tốt quyền tham gia vào các vấn đề của trẻ em. Bên cạnh đó, các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội đã rà soát, đánh giá thực trạng, huy động các nguồn lực xã hội xây dựng mới 5.000 điểm sinh hoạt, vui chơi cho thanh thiếu nhi.

Nhiều địa phương đã phối hợp sử dụng hiệu quả các sân chơi, bãi tập, điểm sinh hoạt, hồ bơi, nhà tập luyện, thi đấu cho thanh thiếu niên, HS tập luyện, vui chơi giải trí. Cơ sở vật chất phục vụ hoạt động văn hóa ở nhiều địa phương đã dần

⁴⁹ Theo số liệu báo cáo của 61 sở GDĐT: Có 21.145/24.229 trường bảo đảm cơ sở vật chất tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao, cho học sinh (chiếm 87,27%). Trong các cơ sở GDĐH, trường CĐSP: Có 108/119 trường bảo đảm cơ sở vật chất tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao cho HSSV (chiếm 90,76%).

⁵⁰ Tính đến tháng 5/2020, cả nước có 68 Cung, Nhà thiếu nhi, Trung tâm hoạt động TTN cấp tỉnh, 114 Nhà thiếu nhi, Trung tâm hoạt động TTN cấp huyện.

được cải thiện. Hệ thống cung, nhà thiếu nhi, trung tâm hướng dẫn hoạt động thiếu nhi các cấp là trung tâm vui chơi, giải trí của thiếu nhi; nơi nghiên cứu, tổng kết, hướng dẫn phương pháp công tác Đội, phong trào thiếu nhi trong và ngoài nhà trường; phát hiện, bồi dưỡng năng khiếu, tài năng và khả năng sáng tạo cho thiếu nhi; từng bước khẳng định được vị thế của một thiết chế văn hóa dành cho thiếu nhis. Ở một số nơi có điều kiện kinh tế và sự quan tâm của chính quyền địa phương, bộ, ngành chủ quản, lãnh đạo, cơ sở đào tạo đã có cơ ngơi khang trang, điều kiện cơ sở vật chất, thiết bị dạy học, học liệu khá hiện đại, đạt tiêu chuẩn chất lượng cao, nhất là tại các thành phố lớn, các tỉnh có điều kiện kinh tế phát triển, trường đào tạo có chất lượng cao. Số lượng trường mầm non, phổ thông đạt chuẩn quốc gia ngày càng nhiều, kể cả ở các trường có khuôn viên còn hẹp ở đô thị.

Ngoài ra, các chương trình phối hợp công tác giữa Bộ VH-TT-DL với các bộ, ngành khác đã góp phần tạo ra nguồn lực cho hoạt động thư viện; nâng cao hiệu quả và phát huy vai trò của thư viện công cộng đối với xã hội. Đẩy mạnh công tác xã hội hóa, khuyến khích các tổ chức, cá nhân xây dựng các thiết chế văn hóa, thể thao; tham gia tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao đáp ứng nhu cầu hội họp, sinh hoạt của thanh thiếu niên, nhi đồng.

Tuy nhiên, một số địa phương nội dung truyền thông về GDLTCMĐĐLS chưa đa dạng, ít hấp dẫn; chưa xây dựng cơ chế phối hợp nhằm khai thác, sử dụng có hiệu quả các thiết chế văn hóa, thể thao trong và ngoài nhà trường cho thanh thiếu niên và nhi đồng. Công tác quy hoạch các thiết chế văn hóa, các điểm vui chơi giải trí ở một số địa phương chưa được quan tâm đúng mức. Một số địa phương đã và đang tiến hành việc sáp nhập, chuyển đổi Nhà Thiếu nhi cấp tỉnh thành Trung tâm hoạt động thanh thiếu nhi, sáp nhập Nhà Thiếu nhi cấp huyện với các thiết chế văn hóa khác với chức năng chưa tương đồng gây ra khó khăn đến quá trình tập hợp, tổ chức các hoạt động, chăm lo, phát triển và bồi dưỡng năng khiếu cho thiếu nhi; làm mất đi một điểm sinh hoạt, vui chơi, giải trí lành mạnh dành cho thiếu nhi tại địa phương.

III. ĐÁNH GIÁ THỰC HIỆN CÁC CHỈ TIÊU CỤ THỂ THEO QUYẾT ĐỊNH 1501/QĐ-TTg

1. Chỉ tiêu 1: 100% thanh niên trong lực lượng vũ trang, thanh niên công chức, viên chức, thanh niên HSSV; 70% tổng số thanh niên Việt Nam còn lại, kể cả trong nước và nước ngoài được tuyên truyền, học tập nghị quyết của các cấp ủy Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Kết quả: Trong các năm, 100% cán bộ, đoàn viên và 80% thanh niên được tuyên truyền, học tập nghị quyết của các cấp ủy Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước⁵¹.

Đánh giá: Hoàn thành chỉ tiêu.

2. Chỉ tiêu 2: 100% nhà trường trong hệ thống giáo dục quốc dân xây dựng và thực hiện quy tắc ứng xử văn hóa trong trường học.

⁵¹ Nguồn: Số liệu báo cáo của Trung ương Đoàn.

Kết quả: 99,6% cơ sở GD mầm non, cơ sở GD phổ thông, cơ sở GD thường xuyên ban hành quy tắc ứng xử văn hóa trong trường học; 87% cơ sở GDDH, CĐSP ban hành quy tắc ứng xử văn hóa trong trường học. Các đơn vị còn lại ban hành quy tắc ứng xử văn hóa lồng ghép trong nội quy nhà trường, quy chế văn hóa công sở hoặc quy định thực hiện nếp sống văn hóa học đường⁵².

Đánh giá: Cơ bản hoàn thành chỉ tiêu.

3. Chỉ tiêu 3: 100% đội ngũ làm công tác giáo dục thanh niên, thiếu niên và nhi đồng được thường xuyên bồi dưỡng nâng cao trình độ, năng lực chuyên môn, nghiệp vụ.

Kết quả: Hằng năm, các cấp bộ Đoàn đều duy trì tổ chức các lớp tập huấn cho đội ngũ làm công tác giáo dục thanh niên, thiếu niên và nhi đồng, 100% cán bộ đoàn, cán bộ phụ trách thiếu nhi các cấp được bồi dưỡng, tập huấn hằng năm⁵³.

Đánh giá: Hoàn thành chỉ tiêu.

4. Chỉ tiêu 4: 90% trở lên hộ gia đình được phổ biến, hướng dẫn và cam kết thực hiện tốt việc GDĐL, góp phần hướng dẫn học tập cho con em trong gia đình.

Kết quả: Năm 2015, cả nước có 18 triệu “Gia đình văn hóa” trên 21 triệu hộ gia đình đăng ký (đạt 85,7%). Năm 2018 có 20.060.544/23.085.070 hộ “Gia đình văn hóa” (đạt 86,8%); Năm 2019, có 19 triệu “Gia đình văn hóa” trên 23 triệu hộ gia đình đăng ký (đạt 82,6%). Năm 2020 có 20.405.542/23.489.568 hộ “Gia đình văn hóa” (đạt 86,9%)⁵⁴.

Đánh giá: Cơ bản hoàn thành chỉ tiêu.

5. Chỉ tiêu 5: Đến năm 2020, có 2 triệu đoàn viên ưu tú được giới thiệu cho Đảng; trong đó ít nhất 650.000 đảng viên trẻ được kết nạp. 100% thanh niên, HSSV tình nguyện tham gia các hoạt động xã hội, từ thiện nhân đạo, hoạt động lao động tập thể.

Kết quả: Tính đến năm 2020, toàn Đoàn đã giới thiệu được 1.136.756 đoàn viên ưu tú cho Đảng xem xét kết nạp, trong đó có 667.449 đoàn viên ưu tú được kết nạp Đảng. 100% thanh niên, HSSV tình nguyện tham gia các hoạt động xã hội, từ thiện nhân đạo, hoạt động lao động tập thể⁵⁵.

Đánh giá: Cơ bản hoàn thành chỉ tiêu.

IV. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Kết quả nổi bật

1.1. Công tác GDĐL cho thanh niên, thiếu niên, nhi đồng, HSSV đã nhận được sự quan tâm của các bộ, ngành, tổ chức đoàn thể TW, cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương, gia đình, nhà trường và xã hội; tạo sự chuyển biến tích cực trong nhận thức và hành động của cán bộ quản lý, người đứng đầu các đơn vị. Sự

⁵² Theo số liệu báo cáo của 61/63 Sở GDĐT và 146 cơ sở giáo dục đại học, trường CĐSP

⁵³ Nguồn: Số liệu báo cáo của TW Đoàn.

⁵⁴ Nguồn: Số liệu báo cáo của Bộ Văn hóa-Thể thao và Du lịch.

⁵⁵ Nguồn: Số liệu báo cáo của TW Đoàn và Bộ GDĐT.

phối hợp giữa ngành GD với các bộ, ngành TW và địa phương trong GDLTCMĐĐLS cho thanh thiếu nhi, HSSV được tăng cường, đi vào chiều sâu, phát huy được trách nhiệm, thế mạnh của từng cơ quan, tổ chức cùng tham gia quản lý, GD.

1.2. Các hoạt động tuyên truyền về GDLTCMĐĐLS được đẩy mạnh; hình thức triển khai phong phú, sinh động. Các bộ, ngành, địa phương, cơ sở GD đã chú trọng phát huy nền tảng công nghệ số để nắm bắt tình hình tư tưởng của thanh thiếu nhi, HSSV. Thông qua các phương tiện truyền thông đại chúng, các phong trào thi đua, hoạt động tuyên dương, khen thưởng, vinh danh các tấm gương người tốt, việc tốt... có tác động mạnh mẽ đến thanh thiếu niên, nhi đồng và góp phần nâng cao nhận thức của các ngành, các cấp, các bậc cha mẹ HSSV.

1.3. Việc đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp, hình thức GDLTCMĐĐLS cho thanh thiếu nhi, HSSV được triển khai ở tất cả các cấp học, trình độ đào tạo trong ngành GD và trong các hoạt động của tổ chức Đoàn Thanh niên tạo hiệu quả rõ rệt. Chương trình GD phổ thông mới 2018 được ban hành theo hướng phát triển phẩm chất, năng lực người học, trong đó nội dung GD đạo đức, lối sống được xây dựng dựa trên các phẩm chất chủ yếu: *Yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm*; đã bổ sung, thay thế nội dung GD đạo đức trong chương trình GD hiện hành. Nội dung và phương thức GD được các cấp bộ, ngành từng bước đổi mới, phù hợp với thị hiếu và xu thế của giới trẻ.

1.4. Nhận thức của thanh thiếu nhi, HSSV về các giá trị truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc, ý thức trách nhiệm với gia đình, với việc học tập, rèn luyện có nhiều chuyển biến; tích cực tham gia các hoạt động tập thể, hoạt động đền ơn đáp nghĩa, hoạt động tình nguyện vì cộng đồng, các hoạt động, phong trào thi đua, cuộc vận động do ngành Giáo dục, các bộ, ngành, TW Đoàn phát động. Nhiều tấm gương thanh thiếu nhi, HSSV nghèo vượt khó, học giỏi, tích cực tham gia các hoạt động cộng đồng, tấm gương HSSV sống đẹp, giúp bạn đến trường. Đại đa số các HSSV đã đạt tiêu chuẩn đạo đức, lối sống, hạnh kiểm, rèn luyện theo quy định của ngành Giáo dục.

1.5. Các phong trào thi đua và hoạt động của tổ chức Đoàn, Hội, Đội phát huy hiệu quả, thu hút đông đảo thanh thiếu nhi, HSSV tham gia, tạo sân chơi lành mạnh, bổ ích để học sinh rèn luyện đạo đức, hình thành lối sống lành mạnh. Thông qua các phong trào thi đua, hoạt động của Đoàn, Hội, Đội đã có rất nhiều tấm gương thanh thiếu nhi, HSSV vượt khó học giỏi, nhiều gương học sinh có những hành động đẹp trong cuộc sống, qua đó phát hiện, bồi dưỡng, kết nạp vào Đảng hàng trăm nghìn đoàn viên ưu tú.

1.6. Cảnh quan, môi trường GD được cải thiện rõ rệt bảo đảm an toàn, thân thiện, tạo sự chuyển biến rõ rệt trong xây dựng văn hóa học đường như: xây dựng nền nếp, quy tắc ứng xử văn hóa, tổ chức hát Quốc ca trong lễ chào cờ Tổ quốc, tập thể dục, hoạt động thể thao, tham gia lao động, dọn dẹp vệ sinh được thực hiện thường xuyên, hiệu quả; trường lớp xanh, sạch, đẹp, thân thiện, văn minh.

1.7. Việc bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ, nhà giáo, cán bộ làm công tác Đoàn, Hội, Đội được tăng cường, đã phát huy hiệu quả cao độ

trong tổ chức thực hiện GD LTCM ĐĐLS trong chương trình chính khóa và các hoạt động ngoại khóa.

1.8. Công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong GD LTCM ĐĐLS cho thanh thiếu nhi, HSSV đã có nhiều chuyển biến tích cực. Chính quyền địa phương quan tâm, chỉ đạo các hoạt động trong nhà trường. Các tổ chức đoàn thể tổ chức nhiều hoạt động sinh hoạt trong dịp hè, tạo điều kiện để thanh thiếu nhi, HSSV có môi trường rèn luyện. Cha mẹ HS và gia đình đã dành nhiều sự quan tâm đến con cái.

2. Hạn chế và nguyên nhân của hạn chế

2.1. Hạn chế

a) Một số bộ, ngành TW, địa phương chưa quan tâm đúng mức, thiếu sự quyết liệt trong chỉ đạo và đầu tư nguồn lực triển khai thực hiện các văn bản của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và Bộ GDĐT về GD LTCM ĐĐLS. Việc xây dựng kế hoạch triển khai nội dung Quyết định 1501/QĐ-TTg tại số địa phương còn chung chung, chưa gắn với nhiệm vụ cụ thể.

b) Một số nội dung chuyên đề GD đạo đức, lối sống vẫn còn khô khan, chưa gắn với đời sống của thế hệ trẻ. Kiến thức lồng ghép trong chương trình các môn học chính khóa chưa nhiều ngoài môn Đạo đức, Giáo dục công dân và lồng ghép, tích hợp kiến thức của nhiều môn học GD đạo đức, GD pháp luật, GD giới tính...

c) Hoạt động GD toàn diện ở một số địa phương còn dàn trải, phương thức tổ chức một số hoạt động ngoài giờ lên lớp chưa phong phú, còn mang tính áp đặt. Hình thức GD toàn diện còn đơn điệu, chưa phong phú, chưa chú ý đến từng đối tượng HSSV. Hoạt động Đoàn, Hội, Đội ở một số địa phương, nhà trường chưa đáp ứng yêu cầu đổi mới. Các cuộc vận động “Kỷ cương - Tình thương - Trách nhiệm”, “Mỗi thầy giáo, cô giáo là một tấm gương đạo đức, tự học và sáng tạo” và phong trào thi đua “Đổi mới, sáng tạo trong dạy và học” triển khai ở một số địa phương, cơ sở giáo dục còn hình thức, chưa hiệu quả.

d) Công tác tổ chức bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, giáo viên, giảng viên, nhân viên, công tác viên trực tiếp tham mưu, tổ chức GD LTCM ĐĐLS chưa đáp ứng nhu cầu của việc thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp tại Quyết định 1501/QĐ-TTg. Việc bố trí cán bộ làm nhiệm vụ GD chính trị tư tưởng, đạo đức lối sống ở một số trường chưa bảo đảm, còn phân tán, nhiều đầu mối; các địa phương chưa quan tâm thực hiện đúng nội dung bố trí hợp đồng chuyên trách làm tư vấn tâm lý tại trường học theo Chỉ thị số 31/CT-TTg.

đ) Quản lý, tổ chức, đánh giá hoạt động sinh hoạt hè cho HS phổ thông tại một số nơi còn mang tính hình thức. Tổ chức GD LTCM ĐĐLS văn hóa cho thanh thiếu niên, HSSV trên môi trường mạng chưa được triển khai mạnh mẽ. Việc nắm bắt thông tin, định hướng tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống tốt đẹp cho thế hệ trẻ, HSSV qua môi trường mạng gặp nhiều khó khăn về nhân lực, tài chính.

e) Công tác phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội chưa được cụ thể hóa về nội dung và cơ chế thực hiện. Ở một số địa phương, nhiều trường học còn tình trạng thiếu thốn về sân bãi, cơ sở vật chất, phương tiện, thiết bị phục vụ hoạt

động trải nghiệm, GD ngoài giờ lên lớp. Một số địa phương chưa quan tâm, đầu tư đúng mức đối với các thiết chế văn hóa, cá biệt, một số địa phương sáp nhập hệ thống Cung, Nhà Thiếu nhi, Trung tâm hoạt động thanh thiếu nhi vào các thiết chế có chức năng không tương đồng.

g) Một bộ phận thanh niên, thiếu niên và nhi đồng có biểu hiện lệch lạc về phẩm chất đạo đức, lối sống; đáng ngại nhất là tình trạng bạo lực học đường vẫn diễn ra phức tạp tại một số địa phương; hiện tượng thờ ơ, vô cảm, thấy đúng không dám bảo vệ, thấy sai trái, tiêu cực không dám đấu tranh, thiếu hoài bão, lý tưởng sống; thiếu kỹ năng mềm; tinh thần, tác phong làm việc công nghiệp, làm việc nhóm chưa hiệu quả. Tình trạng vi phạm pháp luật trong thanh thiếu nhi vẫn còn diễn biến phức tạp.

2.2. Nguyên nhân của hạn chế

a) Nguyên nhân khách quan

- Mặt trái của sự phát triển nền kinh tế thị trường và quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế đã tác động tiêu cực đến tư tưởng, tâm lý, tình cảm, lối sống của thanh thiếu niên, HSSV, tạo ra nhiều nguy cơ, thách thức đối với công tác GDLTCMĐĐLS. Việc kiểm soát, ngăn chặn những nội dung xấu độc có tác động tiêu cực đến tư tưởng chính trị của thanh thiếu niên, HSSV, đặc biệt là trên internet, mạng xã hội rất khó khăn, đòi hỏi phải có sự đầu tư về các nguồn lực và sự phối hợp hiệu quả.

- Cơ sở vật chất, thiết chế văn hóa, kinh phí dành cho các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao cho thanh thiếu niên và nhi đồng cũng như nguồn kinh phí huy động xã hội hóa còn hạn chế, nhất là ở nơi có điều kiện kinh tế khó khăn.

- Truyền thông về gương người tốt, việc tốt chưa nhiều cả về nội dung, tần suất và thời lượng. Nhiều thông tin chưa được kiểm soát, kiểm chứng còn lan truyền rộng rãi trên mạng xã hội.

- Mô hình gia đình trong giai đoạn hiện nay đang có xu hướng chuyển từ gia đình đa thế hệ sang gia đình hạt nhân, 2 thế hệ (bố mẹ - con cái), đặc biệt tại các đô thị đã làm giảm tính liên kết và chức năng giáo dục các thành viên trong gia đình.

b) Nguyên nhân chủ quan

- Công tác chỉ đạo thực hiện Quyết định 1501/QĐ-TTg của một số cấp chính quyền địa phương chưa kịp thời, chưa quyết liệt. Công tác kiểm tra, giám sát chưa được quan tâm đúng mức, bởi vậy một số tồn tại, hạn chế ở cơ sở trong quá trình thực hiện chậm được phát hiện và khắc phục.

- Nhiều việc sai phạm trong thời gian qua liên quan đến tính nêu gương, gương mẫu của các cán bộ lãnh đạo Đảng và chính quyền các cấp làm ảnh hưởng đến niềm tin, lý tưởng của thanh thiếu niên, HSSV. Một số cán bộ, nhà giáo, nhân viên trong các cơ sở GD chưa chuẩn mực trong giao tiếp ứng xử, cá biệt có GV vi phạm đạo đức, lối sống, chưa thể hiện vai trò nêu gương đối với HS. Một bộ phận

cán bộ quản lý GD chưa thể hiện tinh thần trách nhiệm, gương mẫu trong công tác quản lý.

- Một bộ phận cán bộ lãnh đạo, quản lý, công chức, viên chức, nhân viên còn chưa nhận thức đúng vai trò của công tác GDLTCMĐĐLS và trách nhiệm bản thân trong tổ chức thực hiện Quyết định 1501/QĐ-TTg dẫn đến chỉ đạo chung chung, hình thức, chưa sâu sát trong thực hiện. Công tác thi đua, khen thưởng, đánh giá, xếp loại HSSV ở một số nhà trường chưa khách quan, thực chất.

- Việc cụ thể hóa nội dung, hướng dẫn tổ chức thực hiện, xây dựng và nhân rộng mô hình tốt chưa sâu rộng, thiếu tính kế thừa.

- Nhận thức của một bộ phận thanh thiếu nhi, HSSV về học tập, rèn luyện lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống còn hạn chế. Trong khi, những xu hướng, trào lưu mới trong giới trẻ hiện nay khá đa dạng, ngoài những xu hướng tích cực còn tiềm ẩn nhiều xu hướng tiêu cực làm nảy sinh và gia tăng những vấn đề tiêu cực, tệ nạn xã hội, vi phạm pháp luật trong thanh thiếu niên.

3. Bài học kinh nghiệm

3.1. Công tác GDLTCMĐĐLS cho thanh thiếu niên và nhi đồng phải thực hiện trong quá trình lâu dài, thường xuyên, liên tục; đòi hỏi sự sáng tạo trong tổ chức thực hiện ở địa phương, cơ sở GD và sự chỉ đạo, phối hợp chặt chẽ của các bộ, ngành và chính quyền, đoàn thể ở địa phương, sự phối hợp đồng bộ của các lực lượng trong và ngoài trường.

3.2. Xây dựng kế hoạch triển khai Quyết định 1501/QĐ-TTg cụ thể, thiết thực phù hợp với tình hình thực tế địa phương, đơn vị bảo đảm đạt hiệu quả cao trong tổ chức thực hiện, đáp ứng yêu cầu và thu hút sự tham gia của đông đảo thanh thiếu niên, nhi đồng để tránh tình trạng chỉ đạo chung chung, làm theo phong trào, hình thức.

3.3. Công tác tuyên truyền, biểu dương, tôn vinh, nhân rộng mô hình, gương điển hình tiên tiến được coi là nhiệm vụ thường xuyên của tất cả các cấp, các ngành, các tổ chức, cơ quan, đơn vị. Đổi mới, đa dạng hoá nội dung, hình thức truyền thông nhằm nâng cao nhận thức của cộng đồng, tổ chức, chính quyền, đoàn thể các cấp, tổ chức, cá nhân mỗi thanh thiếu niên về tầm quan trọng của công tác GDLTCMĐĐLS trong bối cảnh mới.

3.4. Giáo dục bằng phương pháp nêu gương của người lớn, giáo dục thanh thiếu niên và nhi đồng bằng những việc làm cụ thể, bằng những câu chuyện đi vào lòng người; tạo môi trường để thanh thiếu niên và nhi đồng được rèn luyện, học tập.

3.5. Bố trí cán bộ, bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ đội ngũ trực tiếp thực hiện nội dung Quyết định 1501/QĐ-TTg có vai trò quyết định trong tổ chức thực hiện sáng tạo, hiệu quả của mỗi đơn vị trong giai đoạn trước mắt và lâu dài.

Phần II

ĐỊNH HƯỚNG NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP TRỌNG TÂM

TRIỂN KHAI CÔNG TÁC GIÁO DỤC LÝ TƯỞNG CÁCH MẠNG, ĐẠO ĐỨC, LỐI SỐNG CHO THANH NIÊN, THIẾU NIÊN VÀ NHI ĐỒNG GIAI ĐOẠN 2021- 2025

Thế hệ trẻ là tương lai của dân tộc, là nguồn nhân lực quan trọng của mỗi quốc gia. Thanh niên, thiếu niên và nhi đồng cần được tiếp cận và thụ hưởng nền văn hóa, GD hiện đại để nhận thức rõ hơn về nghĩa vụ và trách nhiệm đối với bản thân, gia đình và xã hội; giữ vững và phát huy truyền thống yêu nước, lòng tự hào dân tộc; vững vàng về bản lĩnh, tự tin, năng động, sáng tạo; tích cực, chủ động trong học tập, trau dồi kiến thức, kỹ năng, có khát vọng và ý chí vươn lên lập thân, lập nghiệp; tham gia khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; làm giàu cho bản thân, gia đình và xã hội; sẵn sàng xung kích, tình nguyện đến những địa bàn khó khăn, gian khổ của đất nước để rèn luyện, cống hiến và trưởng thành nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển và hội nhập quốc tế của đất nước, góp phần hình thành thế hệ công dân Việt Nam toàn cầu mới.

Tuy nhiên, thế hệ trẻ hiện nay đang phải đối diện với nhiều khó khăn, thách thức như: thiếu thông tin và cơ hội việc làm, việc làm không ổn định và thu nhập thấp gia tăng; đặc biệt trong giai đoạn gần đây tác động của biến đổi khí hậu, thiên tai, dịch bệnh trên quy mô toàn cầu, tình trạng thanh niên vi phạm pháp luật; mắc các tệ nạn xã hội... ngày càng diễn biến phức tạp; các thế lực thù địch sử dụng mọi âm mưu chống phá sự nghiệp cách mạng của Đảng; nhiều thủ đoạn nhằm kích động, lợi dụng, lôi kéo thanh thiếu niên, HS vi phạm pháp luật; thông tin giả mạo, xuyên tạc, chưa được kiểm chứng xuất hiện trên mạng xã hội và các phương tiện thông tin; sự du nhập của các sản phẩm văn hóa độc hại nước ngoài... tác động xấu đến nhận thức, tư tưởng, đạo đức và lối sống của thế hệ trẻ, trong đó có HSSV.

Yêu cầu xây dựng thế hệ trẻ Việt Nam phát triển toàn diện, vừa “hồng” vừa “chuyên” đáp ứng yêu cầu trong giai đoạn mới là nhiệm vụ của toàn xã hội. Trong đó, công tác GD LTCM ĐĐLS cho thế hệ trẻ, HSSV là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng, có ý nghĩa trước mắt, lâu dài đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương về đổi mới căn bản, toàn diện GDĐT, Kết luận số 51-KL/TW ngày 30/5/2019 của Ban Bí thư về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW; Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác GD LTCM ĐĐLS văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030, Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng và Chỉ thị số 31/CT-TTg ngày 04/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ về “Tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống cho HSSV”; thời gian tới, Bộ GDĐT và các bộ, ngành, địa phương đề ra mục tiêu, xác định nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm để tiếp tục triển khai GD LTCM ĐĐLS cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng.

I. MỤC TIÊU CHUNG

Tăng cường giáo dục thế hệ trẻ về lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa và khơi dậy khát vọng cống hiến, niềm tự hào dân tộc, nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão; tinh thần trách nhiệm với bản thân, với cộng đồng, xã hội; tạo môi trường rèn luyện để phát triển lành mạnh, toàn diện, hài hòa cả về trí tuệ, thể chất và giá trị thẩm mỹ đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư và hội nhập quốc tế.

II. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. **Đẩy mạnh tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp, các ngành, gia đình, nhà trường, cộng đồng xã hội về công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khát vọng cống hiến cho thế hệ trẻ**

a) Tuyên truyền, giáo dục lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, truyền thống và lịch sử dân tộc, ý thức trách nhiệm xã hội cho thanh niên. Khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa của tuổi trẻ Việt Nam. Chú trọng tuyên truyền về quan điểm, mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp cũng như những nhiệm vụ cấp bách, trọng điểm về phát triển nền văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong điều kiện hội nhập quốc tế và cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư

b) Xây dựng, phát huy và nhân rộng các gương điển hình tiên tiến, gương người tốt việc tốt trong tuyên truyền, giáo dục, định hướng thanh thiếu nhi; đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền phù hợp với bối cảnh chuyển đổi số, xử lý và định hướng tốt cách giải quyết các xung đột truyền thông trong GD LTCM ĐDS văn hóa, giá trị sống, khát vọng cống hiến cho thế trẻ.

c) Tăng cường tuyên truyền nội dung học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, Nghị quyết của Đảng, của Đoàn, lý luận chính trị, GD kiến thức pháp luật bằng các hình thức sinh động, hội thi trực tuyến, hội diễn để thu hút đông đảo thanh niên, thiếu niên và nhi đồng tham gia. Nhân rộng hình thức thi tìm hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh qua mạng internet cho các đối tượng thanh niên, HSSV.

d) Phát huy vai trò của tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tổ chức Chương trình “*Thắp sáng ước mơ tuổi trẻ Việt Nam*” và triển khai cuộc vận động “*Xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới*”. Tuyên truyền, giáo dục thanh niên về vai trò của gia đình trong nuôi dưỡng, giáo dục thế hệ trẻ. Thành lập các mô hình câu lạc bộ gia đình trẻ; tổ chức các lớp bồi dưỡng kỹ năng giữ gìn hạnh phúc, nuôi dạy con cho các gia đình trẻ. Tuyên truyền, tổ chức tuyên dương gia đình trẻ no ấm, tiến bộ, hạnh phúc, văn minh.

đ) Tiếp tục đổi mới xây dựng tiêu chí, tiêu chuẩn thi đua sát thực tế, hướng về cán bộ quản lý, nhà giáo, người lao động, HSSV; loại bỏ các nội dung dễ dẫn đến “bệnh thành tích”; khen thưởng đúng đối tượng, đúng người, đúng việc để tạo hiệu ứng tốt, động viên khích lệ và tạo sự lan tỏa rộng rãi trong xã hội.

e) Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp; đoàn thể, tổ chức xã hội, Bộ, ngành đối với nhiệm vụ GDLTCMĐĐLS cho thế hệ trẻ.

2. Đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức, tiêu chí đánh giá kết quả giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho học sinh, sinh viên và khơi dậy khát vọng cống hiến của thế hệ trẻ

a) Hoàn thiện nội dung GDLTCMĐĐLS trong nhà trường bảo đảm tính thiết thực, phù hợp và kế thừa giữa các cấp học và trình độ đào tạo nhằm tạo ra môi trường thực hành thống nhất, hiệu quả để phát triển toàn diện phẩm chất, năng lực của HSSV; tập trung vào những giá trị cơ bản của văn hóa nhân loại, giá trị cốt lõi và nhân văn của tư tưởng Hồ Chí Minh.

- Đối với GD mầm non: Tổ chức giáo dục, rèn luyện thói quen, hành vi tốt thông qua các hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ để rèn luyện các hành vi ứng xử đúng mực, củng cố các kỹ năng sống, giúp trẻ hòa nhập, thích nghi với môi trường sống học tập mới.

- Đối với GD phổ thông: Tiếp tục tổ chức tích hợp, lồng ghép hiệu quả nội dung GDLTCMĐĐLS trong dạy học trong các môn học (Đạo đức, Giáo dục công dân, Tiếng Việt, Lịch sử, Ngữ văn...) và các hoạt động giáo dục (hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp, giáo dục địa phương) tạo điều kiện thuận lợi cho sự hình thành, phát triển năng lực, phẩm chất, nhân cách của HS đáp ứng yêu cầu của xã hội. Tổ chức dạy giá trị sống, khát vọng sống, thực hành kỹ năng sống cho HS. Tổ chức các sân chơi tạo môi trường lành mạnh, lôi cuốn HS tham gia.

- Đối với GD nghề nghiệp và GD đại học: Tăng cường bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, chính trị tư tưởng, truyền thống yêu nước, lòng tự hào dân tộc; giáo dục ý thức, thái độ, tình cảm, hành vi cho SV nhằm phát huy tối đa tính chủ động, tự giác, tích cực sáng tạo, khát vọng cống hiến của SV trong quá trình tham gia các hoạt động ở nhà trường và cộng đồng, thích ứng tốt với những biến đổi của thời đại công nghệ số, sống có trách nhiệm với bản thân, gia đình và cộng đồng. Tổ chức các câu lạc bộ tài năng, sở thích để thu hút SV tham gia; nghiên cứu đổi mới hình thức, nội dung tiêu chí quy định thời gian tham gia hoạt động xã hội tối thiểu và đánh giá kết quả rèn luyện của SV.

b) Tiếp tục đổi mới phương pháp giảng dạy các môn học Đạo đức và Giáo dục công dân, Giáo dục Lý luận chính trị, Khoa học Mác – Lê nin, Tư tưởng Hồ Chí Minh; hoạt động trải nghiệm sáng tạo; ngoài giờ lên lớp theo nguyên lý tự GD, tự ý thức, phát huy tính tích cực của HSSV nhằm hướng phát triển năng lực, phẩm chất người học.

c) Linh hoạt và sáng tạo trong việc lựa chọn, phối hợp các hình thức tổ chức GDLTCMĐĐLS phù hợp với tâm sinh lý lứa tuổi HSSV. Tăng cường các hoạt

động thực hành, trải nghiệm qua lao động, vệ sinh trường, lớp học, hoạt động xã hội; các hoạt động câu lạc bộ văn hóa, thể thao, các phong trào thi đua trong nhà trường để củng cố, mở rộng những tri thức, kỹ năng đã được trang bị, giúp HSSV tự nhận thức, có ý chí phấn đấu để rèn luyện, hoàn thiện bản thân, có khát vọng cống hiến cho cộng đồng, xã hội và phát triển đất nước.

d) Đổi mới, nâng cao chất lượng tổ chức hoạt động Đoàn, Hội, Đội. Hoàn thiện bộ máy tư vấn học đường, tư vấn tâm lý, tư vấn các vấn đề xã hội; cơ chế phối hợp trong phòng, chống bạo lực học đường ở các cơ sở GD theo hướng ngày càng chuyên nghiệp, hiệu quả.

đ) Xây dựng chuẩn tiêu chí cụ thể, khoa học đánh giá kết quả rèn luyện của HSSV ở mỗi cấp học phù hợp với năng lực và điều kiện của mỗi cá nhân; gắn việc đánh giá chất lượng GD LTCMĐĐLS với đánh giá, kiểm định chất lượng GD ở mỗi nhà trường.

e) Tăng cường tổ chức giáo dục kỹ năng sống cho HSSV để sống, học tập, rèn luyện tốt và tăng cường khả năng thích ứng sự biến đổi nhanh chóng của xã hội hiện đại.

3. Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến cho thế hệ trẻ trên nền tảng công nghệ số

a) Xây dựng sản phẩm truyền thông hiện đại phục vụ công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh thiếu nhi trên mạng xã hội. Khuyến khích cán bộ, nhà giáo, HSSV xây dựng các bài giảng, video clip, hình ảnh, bài viết về GD đạo đức, lối sống phù hợp với từng cấp học, trình độ đào tạo. Chủ động xây dựng, khai thác các blog, trang web để tuyên truyền, giới thiệu về công tác GD LTCMĐĐLS và khơi dậy khát vọng lập thân, lập nghiệp, khát vọng cống hiến cho thế hệ trẻ.

b) Ứng dụng mạnh mẽ các lợi thế, phần mềm, internet, mạng xã hội, thiết bị di động thông minh và xây dựng các sản phẩm truyền thông có nội dung tuyên truyền, giáo dục lòng yêu nước, tinh thần tự hào dân tộc, GD LTCMĐĐLS, khát vọng cống hiến cho thế hệ trẻ hiệu quả, sinh động, hấp dẫn, phù hợp với tâm lý lứa tuổi.

c) Xây dựng các công cụ tìm hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, nghị quyết của Đảng (infographic, clip, trailer, bản đồ tư duy...) theo hướng hiện đại, trẻ trung, ngắn gọn, dễ hiểu đăng tải trên mạng xã hội. Tăng cường tổ chức các hội thi, cuộc thi trực tuyến tìm hiểu về Chủ nghĩa Mác Lênin, tư tưởng, đạo đức phong cách Hồ Chí Minh, tìm hiểu Đảng Cộng sản Việt Nam, văn hóa, lịch sử dân tộc...

d) Tăng cường nội dung giáo dục kỹ năng, hiểu biết để khai thác, sử dụng an toàn, hiệu quả internet, mạng xã hội phục vụ nhiệm vụ học tập, rèn luyện cho thế hệ trẻ.

e) Xây dựng và triển khai kế hoạch, phương án nắm bắt tình hình, định hướng thanh niên trên không gian mạng. Xây dựng lực lượng cộng tác viên nắm bắt dư luận xã hội trong thanh niên và đấu tranh phản bác các luận điệu xuyên tạc, âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch trên các diễn đàn mạng, trang web, blog cá nhân. Ứng dụng các phần mềm quét thông tin, phương pháp “dữ liệu lớn” trong khảo sát, nắm bắt tình hình dư luận thanh niên. Nghiên cứu xây dựng quy định ứng xử văn hóa cho thế hệ trẻ, HSSV trên môi trường mạng.

4. Tổ chức bồi dưỡng đội ngũ cán bộ phụ trách công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thế hệ trẻ; đổi mới chương trình đào tạo giáo viên ở các trường sư phạm

a) Tổ chức bồi dưỡng, tập huấn nâng cao năng lực, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, nhà giáo, nhân viên phụ trách công tác GDTCMĐĐLS tại các nhà trường, tổ chức, đơn vị, địa phương; đáp ứng yêu cầu giáo viên tham gia công tác tư vấn tâm lý cho HSSV phù hợp với bối cảnh mới; bảo đảm mỗi nhà giáo có ý thức tự học tập, tự rèn luyện để phát triển bản thân, trở thành tấm gương sáng cho HSSV noi theo.

b) Xây dựng, triển khai các chương trình, tài liệu bồi dưỡng, tập huấn nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ Đoàn, Hội, Đội; nêu cao vai trò, trách nhiệm cán bộ Đoàn, Đội đối với việc quản lý, giáo dục thanh thiếu niên. Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tổ chức thực hiện nghiêm túc quy định về chế độ học tập lý luận chính trị, rèn luyện tác phong, lễ lối công tác của cán bộ Đoàn các cấp. Đẩy mạnh đào tạo cán bộ thông qua thực tiễn hoạt động phong trào; thực hiện nghiêm túc chủ trương “1+2”. Định kỳ tổ chức đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn cho đội ngũ cán bộ đoàn, cán bộ phụ trách thiếu nhi các cấp.

c) Đề cao vai trò nêu gương và trách nhiệm của người đứng đầu cơ sở giáo dục; nâng cao năng lực và tạo động lực cho đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý GD trong quản lý, GD HSSV.

d) Cập nhật, hoàn thiện nội dung, chương trình đào tạo đối với các trường sư phạm; xây dựng chương trình, biên soạn tài liệu bồi dưỡng, nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp cho sinh viên sư phạm; bổ sung các chuyên đề nâng cao nghiệp vụ sư phạm.

đ) Định kỳ kiểm tra, đánh giá kết quả để định hướng, xây dựng kế hoạch bồi dưỡng, nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ của cán bộ, nhà giáo, nhân viên trực tiếp thực hiện công tác GDTCMĐĐLS, kỹ năng sống, khát vọng cống hiến cho HSSV.

5. Phát huy hiệu quả của các phong trào thi đua yêu nước, cuộc vận động của các cấp, các ngành, trường học, tổ chức Đoàn, Hội, Đội trong giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến cho thế hệ trẻ

a) Triển khai các phong trào thi đua yêu nước đối với thanh niên, thiếu niên và nhi đồng thiết thực, hiệu quả, ý nghĩa; phát huy vai trò, trách nhiệm của tổ chức và đội ngũ cán bộ Đoàn, Hội, Đội trong GD LTCM ĐĐLS, kỹ năng sống bảo đảm chất lượng, thiết thực, tạo sự lan tỏa rộng rãi trong thế hệ trẻ và toàn xã hội.

b) Tổ chức các phong trào hành động các mạng, các chương trình nhằm phát huy thanh niên xung kích trong thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương, đơn vị, thông qua đó, tạo môi trường cho thanh niên tự trải nghiệm, tự rèn luyện để trưởng thành.

c) Nghiên cứu, rà soát và đổi mới nội dung, hình thức tổ chức các phong trào, hoạt động rèn luyện đội viên, đoàn viên; hoạt động tình nguyện vì cộng đồng thiết thực đáp ứng yêu cầu GD LTCM ĐĐLS cho thanh niên, HSSV.

6. Phối hợp chặt chẽ, hiệu quả, rõ trách nhiệm giữa nhà trường - gia đình - xã hội trong công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thế hệ trẻ

a) Quy định cụ thể về trách nhiệm của gia đình và các lực lượng xã hội; trách nhiệm tham gia đóng góp của các tổ chức xã hội, chính quyền địa phương các cấp trong công tác hỗ trợ các nhà trường GD LTCM ĐĐLS. Tổ chức thực hiện cam kết giữa gia đình, nhà trường và chính quyền địa phương trong việc phối hợp, hỗ trợ giáo dục thanh niên, thiếu niên và nhi đồng; quan tâm nhóm HSSV khó khăn, yếu thế. Tăng cường vai trò của trung tâm học tập cộng đồng tại các địa phương trong giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thế hệ trẻ.

b) Nhà trường xây dựng kế hoạch phối hợp cụ thể, hiệu quả và tập huấn, hỗ trợ GV, cha mẹ HSSV và cộng đồng trong việc GD LTCM ĐĐLS, khát vọng cống hiến. Triển khai hệ thống phần mềm để kết nối giữa giáo viên, nhà trường với phụ huynh HSSV và thường xuyên trao đổi nhằm quản lý, giáo dục HSSV kịp thời.

c) Có cơ chế phối hợp hiệu quả giữa các bộ, ngành thống nhất chỉ đạo triển khai, tổ chức hoạt động GD LTCM ĐĐLS, kỹ năng sống, khát vọng cống hiến, hoạt động trải nghiệm cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng; phát triển, nhân rộng các phong trào có giá trị thực tiễn cao, có ý nghĩa tích cực giáo dục đạo đức, lối sống cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng; hướng dẫn, khai thác, sử dụng internet, mạng xã hội hiệu quả.

d) Chính quyền các địa phương tăng cường biện pháp quản lý, giáo dục, đáp ứng yêu cầu GD LTCM ĐĐLS cho thanh thiếu niên trên địa bàn dân cư.

7. Tăng cường cơ sở vật chất và bảo đảm thiết chế tổ chức các hoạt động giáo dục giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho học sinh, sinh viên trong trường học và thanh thiếu niên tại địa bàn cư trú

a) Phát huy hiệu quả các thiết chế văn hóa, thể thao cơ sở hiện có; xã hội hóa nguồn lực để nâng cấp cơ sở vật chất phục vụ nhu cầu vui chơi, giải trí lành mạnh của thanh thiếu niên, HSSV.

b) Xây dựng cơ chế phối hợp nhằm phát huy vai trò của các thiết chế văn hóa, thể thao trong và ngoài nhà trường cho thanh thiếu niên và nhi đồng tại địa phương và HSSV trong các cơ sở GDĐT.

c) Xây dựng cơ chế nhằm khuyến khích các tổ chức, cá nhân tham gia xây dựng các thiết chế văn hóa, thể thao; tham gia tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao, hoạt động của hệ thống các trung tâm tổ chức hoạt động, sinh hoạt, GD kỹ năng sống cho thanh thiếu niên, các cung, nhà thiếu nhi cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng.

d) Bảo đảm các nguồn lực thực hiện giáo dục toàn diện cho HSSV, trong đó xây dựng các công trình tập luyện thể dục thể thao, nghiên cứu đổi mới sáng tạo, khởi nghiệp, câu lạc bộ để thu hút, đáp ứng nhu cầu tập luyện của HSSV; xây dựng hệ thống thư viện trường học và trong lớp học để phát triển văn hóa đọc cho HSSV.

8. Đổi mới công tác quản lý, nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát

a) Đổi mới công tác quản lý, quản trị trong các nhà trường. Thực hiện Nghị định số 24/2021/NĐ-CP ngày 23/3/2021 của Chính phủ quy định việc quản lý trong các cơ sở giáo dục mầm non và cơ sở giáo dục phổ thông công lập, trong đó yêu cầu các cơ sở giáo dục thực hiện quy chế dân chủ trong quản lý các hoạt động giáo dục; trách nhiệm giải trình của cơ sở giáo dục và người đứng đầu cơ sở giáo dục trong quản lý các hoạt động giáo dục; bảo đảm việc tham gia của học sinh, gia đình và xã hội trong quản lý các hoạt động giáo dục.

b) Phối hợp với các địa phương tổ chức thanh tra, kiểm tra và trực tiếp thanh tra, kiểm tra công tác GD đạo đức, lối sống cho HSSV để kịp thời đôn đốc nhắc nhở và xử lý nghiêm các hành vi vi phạm theo quy định của pháp luật.

c) Đẩy mạnh công tác quản lý nhà nước đối với việc kiểm soát, phê duyệt các thông tin, sách báo, ấn phẩm...; thanh tra xử lý sai phạm đối với công tác báo chí, xuất bản phẩm và thông tin trên internet, mạng xã hội, truyền hình.

Phần III

ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

I. VỚI CHÍNH PHỦ, THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ

1. Thủ tướng Chính phủ giao Bộ GDĐT chủ trì, phối hợp với TW Đoàn và các bộ, ngành TW liên quan tiếp tục xây dựng và trình Đề án “*Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống và khơi dậy khát vọng cống hiến cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng giai đoạn 2021 - 2030*” nhằm cụ thể hóa và triển khai Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác GDLTCTMĐĐLS văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030 và Quyết định số 628/QĐ-TTg ngày 11/5/2020 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch thực hiện Kết luận số 51/KL-TW của Ban Bí thư TW Đảng về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 29-NQ/TW.

2. Chính phủ kiến nghị Quốc hội thực hiện chuyên đề giám sát về giáo dục đạo đức, lối sống. Đề nghị Thủ tướng Chính phủ kiến nghị Ủy ban Thường vụ Quốc hội chỉ đạo các đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh, thành phố, các Đại biểu Quốc hội tham gia thực hiện giám sát về GDLTCTMĐĐLS cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng.

3. Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương lồng ghép thực hiện các mục tiêu, chỉ tiêu về GDLTCTMĐĐLS cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng trong chương trình, kế hoạch, đề án, dự án phát triển kinh tế, xã hội của Bộ, ngành, địa phương hằng năm và trong từng giai đoạn.

4. Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ quan tâm, ưu tiên bố trí kinh phí để các địa phương triển khai tăng cường cơ sở vật chất, sân chơi bãi tập, các thiết chế văn hóa phục vụ hoạt động rèn luyện thể dục thể thao, vui chơi giải trí cho thanh thiếu niên, nhi đồng trong trường học và tại nơi cư trú. Chỉ đạo các địa phương thực hiện nghiêm túc Quyết định 2164/QĐ-TTg ngày 11/11/2013 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển hệ thống thiết chế văn hóa, thể thao cơ sở giai đoạn 2013 - 2020, tầm nhìn đến năm 2030, trước mắt dừng việc sáp nhập các Cung, Nhà Thiếu nhi, Trung tâm hoạt động thanh thiếu nhi với các thiết chế văn hóa có chức năng không tương đồng theo Kết luận của Thủ tướng Chính phủ.

II. ĐỐI VỚI BAN TUYÊN GIÁO TW, TRUNG ƯƠNG ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH VÀ CÁC BỘ, NGÀNH, TỔ CHỨC CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI, TỔ CHỨC XÃ HỘI - NGHỀ NGHIỆP

1. Ban Tuyên giáo Trung ương chỉ đạo các tỉnh ủy, thành ủy tăng cường chỉ đạo chính quyền địa phương triển khai các nhiệm vụ, giải pháp GDLTCTMĐĐLS cho thanh thiếu nhi. Tổ chức quán triệt, tuyên truyền nâng cao nhận thức của các cấp ủy Đảng, chính quyền về công tác GDLTCTMĐĐLS cho thanh thiếu niên, HSSV.

2. Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh chủ trì, phối hợp xây dựng chương trình, hoạt động và chỉ đạo thực hiện hiệu quả một số phong trào, hoạt động giáo dục đạo đức, kỹ năng sống trong thanh thiếu niên; tăng cường tổ chức bồi dưỡng

chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ Đoàn, Hội, Đội trong trường học và tại địa phương.

3. Bộ VHTTDL phối hợp Bộ GDĐT xây dựng văn hóa học đường; tạo điều kiện để HS các trường học được sử dụng miễn phí các công trình thể thao, văn hóa, thiết chế văn hóa; chỉ đạo GDLTCMĐĐLS trong gia đình.

4. Bộ TTTT đẩy mạnh công tác quản lý nhà nước đối với việc kiểm soát, phê duyệt và thanh tra xử lý sai phạm đối với công tác báo chí, xuất bản phẩm và thông tin trên internet, mạng xã hội, truyền hình; tiếp tục triển khai có hiệu quả các chuyên mục, chương trình GDLTCMĐĐLS cho thế hệ trẻ, HSSV trên các phương tiện truyền thông, báo chí...

5. Bộ Công an chỉ đạo công an các cấp tăng cường công tác bảo đảm an ninh, trật tự trường học trong khuôn viên nhà trường, trên địa bàn trường đóng; phối hợp các nhà trường tuyên truyền, giáo dục phổ biến pháp luật cho HS trong các hoạt động dưới cờ, hoạt động tập thể.

6. Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tăng cường giám sát chuyên đề về GDLTCMĐĐLS cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng; phối hợp tuyên truyền, vận động nhân dân tích cực tham gia GDLTCMĐĐLS cho thanh thiếu nhi; lồng ghép vào hoạt động của Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”.

7. Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam tổ chức lồng ghép các hoạt động tuyên truyền về giáo dục đạo đức, lối sống cho thanh thiếu nhi trong các phong trào đang triển khai. Tuyên truyền, vận động việc xây dựng gia đình văn hóa, phát huy vai trò nêu gương của ông bà, cha mẹ trong giáo dục đạo đức, lối sống cho HSSV.

8. Hội Cựu chiến binh Việt Nam, Hội Nông dân Việt Nam tham gia tuyên truyền, giáo dục về truyền thống cách mạng cho thế hệ trẻ, HSSV; tuyên truyền, vận động xây dựng gia đình văn hóa, phát huy vai trò nêu gương của các hội viên trong gia đình để GDLTCMĐĐLS cho thế hệ trẻ, HSSV.

9. Hội Khuyến học Việt Nam phối hợp với Bộ GDĐT tham gia công tác khuyến học - khuyến tài, tuyên dương, vinh danh các HSSV nghèo vượt khó, học giỏi.

III. ĐỐI VỚI CÁC ĐỊA PHƯƠNG

1. Chỉ đạo các sở, ban, ngành đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho thanh thiếu niên và nhi đồng thiết thực, hiệu quả nhằm nâng cao ý thức chấp hành, thượng tôn pháp luật trong thế hệ trẻ và nhân dân.

2. Quy hoạch, sắp xếp mạng lưới trường lớp phù hợp, đầu tư cơ sở vật chất, sân bãi tập trang thiết bị, dụng cụ thể thao trong các nhà trường và cơ sở giáo dục bảo đảm cho giáo dục toàn diện HSSV.

Trong công tác quy hoạch, ưu tiên diện tích đất trồng cây xanh công cộng, khu luyện tập thể dục, thể thao, vui chơi của thanh thiếu nhi; bảo đảm nguồn lực để xây dựng các thiết chế văn hoá.

3. Phân công trách nhiệm cụ thể để tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa chính quyền địa phương, nhà trường, gia đình và các tổ chức đoàn thể trong công tác GDTCMĐDLĐ cho HSSV.

4. Chỉ đạo đẩy mạnh xã hội hóa GD, huy động các nguồn lực xã hội tham gia xây dựng văn hóa trường học trong các cơ sở giáo dục mầm non, phổ thông. Tăng cường kiểm tra các cửa hàng kinh doanh trong việc chấp hành các quy định về dịch vụ trò chơi điện tử, về khoảng cách của các cửa hàng cung cấp dịch vụ game online đối với các nhà trường. Có cơ chế phối hợp, bảo đảm sự thống nhất quản lý, phân định rõ trách nhiệm từng ngành, từng cấp.

5. Chỉ đạo các ban, ngành có liên quan ở địa phương tăng cường thanh tra, kiểm tra các cơ sở giáo dục trong việc bảo đảm môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, phòng, chống bạo lực học đường; xử lý nghiêm các hành vi vi phạm theo quy định của pháp luật.

Phụ lục I
DANH MỤC VĂN BẢN TRIỂN KHAI QUYẾT ĐỊNH 1501/QĐ-TTg
GIAI ĐOẠN 2015-2020

I. BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO (15 văn bản)

STT	Tên văn bản
I	Quyết định, chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ: 03 văn bản
1	Quyết định số 1655/QĐ-TTg ngày 30/10/2017 phê duyệt Đề án “Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025”
2	Quyết định số 1299/QĐ-TTg ngày 03/10/2018 phê duyệt Đề án “Xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học”
3	Chỉ thị số 31/CT-TTg ngày 04/12/2019 về tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống cho học sinh, sinh viên
II	Thông tư, quyết định, văn bản của Bộ trưởng Bộ GDĐT ban hành: 15
1	Thông tư số 31/2017/TT-BGDĐT ngày 18/12/2017 về việc hướng dẫn thực hiện công tác tư vấn tâm lý cho học sinh trong trường phổ thông
2	Thông tư số 26/2017/TT-BGDĐT ngày 18/10/2017 về việc ban hành quy định tổ chức các hoạt động văn hóa cho học sinh, sinh viên trong các cơ sở giáo dục, đào tạo
3	Thông tư số 16/2017/TT-BGDĐT ngày 12/7/2017 về việc hướng dẫn danh mục khung vị trí việc làm và định mức số lượng người làm việc trong cơ sở giáo dục phổ thông công lập
4	Thông tư số 27/2017/TT-BGDĐT ngày 08/11/2017 về việc quy định tiêu chuẩn, nhiệm vụ, quyền hạn và cử giáo viên làm Tổng phụ trách Đội trong cơ sở giáo dục phổ thông công lập
5	Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 ban hành Chương trình giáo dục phổ thông
6	Thông tư số 33/2018/TT-BGDĐT ngày 28/12/2018 về việc hướng dẫn công tác xã hội trong trường học
7	Thông tư số 06/2019/TT-BGDĐT ngày 12/04/2019 về việc ban hành quy định quy tắc ứng xử trong cơ sở giáo dục mầm non, cơ sở giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục thường xuyên
8	Thông tư liên tịch số 06/2015/BCA-BGDĐT ngày 28/8/2015 của Bộ Công an và Bộ GDĐT hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội; đấu tranh phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật khác trong

	ngành Giáo dục
9	Quyết định số 5854/QĐ-BGDĐT ngày 30/11/2015 về việc thành lập Tổ công tác thực hiện Quyết định 1501/QĐ-TTg của ngành Giáo dục
10	Quyết định số 410/QĐ-BGDĐT ngày 04/02/2016 về việc ban hành Kế hoạch thực hiện Quyết định 1501/QĐ-TTg của ngành Giáo dục
11	Công văn số 6060/BGDĐT-CTHSSV ngày 18/11/2015 về việc kiểm tra, đôn đốc thực hiện một số hoạt động giáo dục cho HSSV trong các cơ sở GDĐT
12	Công văn số 282/BGDĐT-CTHSSV ngày 25/01/2017 về việc đẩy mạnh xây dựng môi trường văn hóa trong trường học
13	Công văn số 4775/BGDĐT-CTHSSV ngày 16/9/2015 về việc triển khai, tổ chức thực hiện bài tập thể dục buổi sáng, thể dục giữa giờ, bài võ cổ truyền trong các trường phổ thông
14	Kế hoạch số 70/KH-BGDĐT-BCA ngày 27/02/2018 giữa Bộ GDĐT và Bộ Công an về phối hợp khảo sát, đánh giá tình hình bạo lực học đường và vi phạm pháp luật ở các cơ sở giáo dục
15	Chương trình 642/CTr-BGDĐT-TWĐTN ngày 01/9/2016 phối hợp hoạt động giữa ngành Giáo dục và Đoàn Thanh niên giai đoạn 2016-2020

II. TRUNG ƯƠNG ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH (06 văn bản)

1	Chương trình hành động số 33-CTr/TWĐTN-BTG ngày 18/10/2015 về việc thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng
2	Kết luận số 05-KL/TWĐTN ngày 15/12/2018 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn về tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng cho đoàn viên, thanh niên giai đoạn 2018 – 2022
3	Quyết định số 134-QĐ/TWĐTN-BTG ngày 07/11/2018 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn phê duyệt Đề án “Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh thiếu nhi giai đoạn 2018-2022”
4	Nghị quyết 33-NQ/TW ngày 09/06/2014 về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước
5	Kế hoạch số 131-KH/TWĐTN-BTG ngày 28/12/2018 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn về việc triển khai Cuộc vận động “Xây dựng giá trị hình mẫu thanh niên Việt Nam thời kỳ mới” giai đoạn 2018 – 2022
6	Trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống, văn hóa cho thanh thiếu nhi trên không gian mạng giai đoạn 2020 - 2030”, Đề án “Phòng, chống ma túy trong thanh thiếu niên, giai đoạn 2020 - 2030”

III. BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH (07 văn bản)

1	Quyết định số 1464/QĐ-BVHTTDL ngày 20/4/2016 về việc giao nhiệm vụ xây dựng Đề án “Nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho học sinh, sinh viên các cơ sở đào tạo trực thuộc Bộ giai đoạn 2016 - 2020”
2	Quyết định số 2198/QĐ-BVHTTDL ngày 22/6/2016 về Kế hoạch hành động nâng cao hiệu quả công tác giáo dục CTTTĐĐLS cho HSSV các cơ sở đào tạo trực

	thuộc Bộ
3	Quyết định số 2835/QĐ-BVHTTDL thành lập Ban Chỉ đạo và Tổ Giúp việc triển khai thực hiện Quyết định số 2198/QĐ-BVHTTDL
4	Quyết định số 2122/QĐ-BVHTTDL ngày 29/5/2017 về phê duyệt Đề án “Phòng ngừa tội phạm và phòng, chống vi phạm pháp luật trong hoạt động văn hóa, thể thao và du lịch giai đoạn 2017 - 2020”
5	Quyết định số 3895/QĐ- BVHTTDL ngày 08/11/2016 về ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện Chỉ thị số 27/CT-TTg ngày 08/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh
6	Quyết định số 403/QĐ-BVHTTDL ngày 14/02/2020 về việc phê duyệt kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện Đề án “Phòng ngừa tội phạm và phòng, chống vi phạm pháp luật trong hoạt động văn hóa, thể thao và du lịch”
7	Quyết định số 1924/QĐ-BVHTTDL ngày 07/7/2020 về việc ban hành Kế hoạch để triển khai Quyết định số 628/QĐ-TTg ngày 11/5/2020 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Kế hoạch thực hiện Kết luận số 51-KL/TW ngày 30/5/2019 của Ban Bí thư về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 (khóa XI) về đổi mới

IV. BỘ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG (01 văn bản)

1	Nghị định số 27/2018/NĐ-CP ngày 01/3/2018 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung quy định quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ Internet và thông tin trên mạng về trò chơi điện tử trên mạng
---	---

V. BỘ CÔNG AN (03 văn bản)

1	Kế hoạch số 293/KH-BCA ngày 08/12/2015 thực hiện Quyết định 1501/QĐ-TTg
2	Thông tư liên tịch số 06/2015/BCA-BGDĐT ngày 28/8/2015 của Bộ Công an và Bộ GDĐT hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội; đấu tranh phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật khác trong ngành Giáo dục
3	Kế hoạch số 70/KH-BGDĐT-BCA ngày 27/02/2018 giữa Bộ GDĐT và Bộ Công an về phối hợp khảo sát, đánh giá tình hình bạo lực học đường và vi phạm pháp luật ở các cơ sở giáo dục

VI. BỘ LAO ĐỘNG - THƯƠNG BINH VÀ XÃ HỘI (04 văn bản)

1	Quyết định số 1042/QĐ-LĐTBXH ngày 25/7/2019 ban hành Kế hoạch triển khai Đề án “Xây dựng văn hóa ứng xử trong trường học giai đoạn 2018 - 2025”
2	Thông tư số 17/2017/TT-BLĐTBXH ngày 30/6/2017 ban hành Quy chế công tác học sinh, sinh viên trong trường trung cấp, trường cao đẳng
3	Thông tư số 33/2019/TT-LĐTBXH ngày 30/12/2019 ban hành Thông tư quy định về tổ chức hoạt động thể dục, thể thao, văn hóa, văn nghệ học sinh, sinh viên các cơ sở giáo dục nghề nghiệp

4	Thông tư số 38/2019/TT-LĐTBXH ngày 30/12/2019 hướng dẫn xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng, chống bạo lực học đường trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp
---	--

Phụ lục II
DANH SÁCH HỌC SINH, SINH VIÊN ĐƯỢC KHEN THƯỞNG
CÓ HÀNH ĐỘNG DŨNG CẢM VÀ “TÁM GƯƠNG NGƯỜI TỐT, VIỆC TỐT”
TỪ NĂM 2016 ĐẾN NĂM 2020

TT	Nội dung tặng bằng khen
1	Truy tặng Em Trần Thị Thu Hà, học sinh lớp 10A3, Trường THPT Thọ Xuân 4, tỉnh Thanh Hóa dũng cảm hy sinh cứu bạn thoát đuối nước
2	Em Đặng Minh Sơn, học sinh lớp 8, Trường THCS Diễm Mỹ, Diễm Châu, Nghệ An đã dũng cảm cứu hai trẻ mầm non khỏi đuối nước
3	Em Lô Dương Tú, học sinh lớp 5D, Trường Tiểu học Hương Tiến, huyện Thanh Chương, Nghệ An đã dũng cảm cứu hai trẻ mầm non khỏi đuối nước
4	Em Nguyễn Thánh Lộc và Ông Như Bảo Thạch, học sinh Trường THCS Phú Cường, thành phố Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương đã mưu trí, dũng cảm tham gia bắt giữ đối tượng trộm cắp tài sản công dân
5	Em Trần Đức Đông, học sinh 2A3, Trường Tiểu học Long Tân, huyện Phú Riềng, tỉnh Bình Phước đã dũng cảm hy sinh trong lúc cứu bạn khỏi đuối nước
6	Truy tặng em Nguyễn Ngọc Long, học sinh lớp 4B, Trường Tiểu học Tam Cường, huyện Tam Nông, tỉnh Phú Thọ đã dũng cảm hy sinh trong lúc cứu bạn bị đuối nước
7	Truy tặng em Nguyễn Hoài Bảo Long, học sinh lớp 7B, Trường THCS Nguyễn Hóa, huyện Tuy An, tỉnh Phú Yên đã dũng cảm hy sinh trong lúc cứu bạn bị đuối nước
8	Em Nguyễn Văn Long, học sinh lớp 12G, Trường THPT Tây Hiếu, tỉnh Nghệ An đã dũng cảm cứu người bị nạn
9	Truy tặng em Hoàng Đức Hải, lớp Điện 8A1, Khoa Điện - Điện tử khóa học 2014-2018, Trường ĐH Kinh tế - Kỹ thuật công nghiệp dũng cảm cứu người thoát khỏi đuối nước
10	Em Đỗ Văn Bằng, học sinh 10a8, Trường THPT Trần Văn Bảy, tỉnh Sóc Trăng đã có hành động cao đẹp, nhặt được của rơi trả cho người mất
11	Em Nguyễn Nhật Nam, học sinh lớp 3, Trường Tiểu học Nguyễn Thị Minh Khai, huyện U Minh, tỉnh Cà Mau đã có hành động cao đẹp, nhặt được của rơi trả lại cho người bị mất
12	Em Võ Hồng Hiếu, học sinh lớp 5A, Trường Tiểu học Thịnh Lộc, huyện Lộc Hà,

	tỉnh Hà Tĩnh đã có hành động cao đẹp nhất được của rơi trả cho người đánh mất
13	Em Mạch Thị Nhung, học sinh lớp 12C5, Trường THPT Nông Cống 4, tỉnh Thanh Hóa đã dũng cảm cứu trẻ mầm non thoát khỏi đuối nước
14	Em Đinh Phú Quý, sinh viên lớp 05 ĐHTH 4, Khoa Công nghệ thông tin, Trường Đại học Công nghiệp TP. HCM; em Nguyễn Đức Huy, sinh viên khoa Quản trị kinh doanh, Trường Đại học Công nghiệp TP. HCM đã dũng cảm, mưu trí, dũng cảm bắt giữ đối tượng trộm cắp tài sản công dân
15	Em Phùng Việt An, học sinh lớp 9E, Trường THCS Đắc BúkSo, huyện Tuy Đức, tỉnh Đắk Nông đã dũng cảm cứu bạn thoát khỏi đuối nước
16	Em Nguyễn Mạnh Dũng, học sinh lớp 8A, Trường THCS Thăng Sơn, huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ đã nhanh trí kịp thời cùng người lớn cứu người bị nạn thoát khỏi đuối nước
17	Em Đinh Thế Dũng và Nguyễn Duy Khánh, học sinh lớp 6A4, Trường THCS Mông Dương, TP Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh đã có hành động cao đẹp, nhất được của rơi trả lại người đánh mất
18	Em Trần Thị Tung Lâm học sinh lớp 8C, Trường THCS Cẩm Hòa, huyện Cẩm Xuyên, tỉnh Hà Tĩnh có hành động cao đẹp, nhất được của rơi trả lại cho người đánh mất
19	Em Vi Tuấn Khanh, học sinh lớp 7A4, Trường THCS Hạnh Thiết, huyện Quỳnh Châu, tỉnh Nghệ An đã có tấm gương sáng về lòng nhân ái, nhiều năm cống bạn bị khuyết tật đến trường
20	Em Đỗ Anh Trâm, học sinh lớp 4D1, Trường Tiểu học Lý Tự Trọng, TP Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh đã có hành động cao đẹp, nhất được của rơi trả lại người đánh mất
21	Em Nguyễn Tấn Hiếu, Trường THPT Nguyễn Duy Hiệu, Quảng Nam đã có hành động cao đẹp nhất được của rơi trả lại cho người đánh mất
22	Em Nguyễn Văn Hoan, Trường THCS Kiên Thọ, huyện Ngọc Lặc, tỉnh Thanh Hóa đã có hành động dũng cảm cứu bạn thoát khỏi đuối nước
23	Em Nguyễn Văn Chương, Trường THCS Hàm Nghi, huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh đã có hành động dũng cảm cứu hai em học sinh tiểu học thoát khỏi đuối nước
24	Em Lê Văn Hùng học sinh lớp 9A, THCS Phúc Thịnh, huyện Ngọc Lặc, tỉnh Thanh Hóa có hành động dũng cảm cứu 3 bạn học sinh thoát khỏi đuối nước
25	Em Đậu Văn Toàn, học sinh lớp 12T3, Trường THPT Đô Lương, tỉnh Nghệ An đã dũng cảm cứu bạn thoát khỏi đuối nước
26	Em Trần Văn Nam, học sinh lớp 10A5, Trường THPT Nguyễn Trãi, tỉnh Quảng Bình có hành động dũng cảm cứu em bé khỏi đuối nước
27	Em Lương Thế Mạnh, học sinh lớp 12C1, Trường THPT Kỳ Sơn, tỉnh Nghệ An đã có hành động dũng cảm cứu người thoát khỏi lũ dữ
28	Em Lê Phước Thịnh, học sinh lớp 7B và em Mai Tuấn Kiệt, học sinh lớp 3A2, Trường Tiểu học và THCS Cam Nghĩa, huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị đã nhất được của rơi trả lại cho người đánh mất
29	Em Nguyễn Bình Minh, học sinh lớp 7A, Trường THCS Đông Tân, TP Thanh Hóa, tỉnh Thanh Hóa có việc làm tốt nhất được của rơi trả lại cho người đánh mất
30	Em Đinh Đức Dũng, học sinh lớp 8C, Trường THCS Lê Quý Đôn, thị xã Quảng Yên, tỉnh Quảng Ninh đã có việc làm tốt "Nhất được của rơi trả lại cho người đánh mất"
31	Em Nguyễn Hữu Phúc, học sinh lớp 3B, Trường TH và THCS xã Vĩnh Sơn,

	huyện Anh Sơn, tỉnh Nghệ An đã có hành động mưu trí, dũng cảm, cứu bạn thoát khỏi đuối nước
32	Em Võ Văn Hải, học sinh lớp 7B, Trường THCS Nam Hà, thành phố Hà Tĩnh, tỉnh Hà Tĩnh đã có việc làm tốt "Nhặt được của rơi trả lại người đánh mất"
33	Em Nguyễn Tiến Bắc, học sinh lớp 11A5, Trường THPT Lương Thế Vinh, tỉnh Quảng Bình có hành động dũng cảm cứu người thoát khỏi đuối nước
34	Em Nguyễn Vũ Thành, học sinh 8A, Trường Tiểu học và THCS Cam Tuyền, huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng trị có việc làm tốt "Nhặt được của rơi trả lại người đánh mất"
35	Em Lê Hữu Bảo, học sinh lớp 8 và em Nguyễn Anh Quốc, học sinh lớp 3A, Trường Tiểu học và THCS Triệu Cân, huyện Triệu Phong, tỉnh Quảng Trị đã có hành động mưu trí, dũng cảm cứu bạn học sinh tiểu học thoát khỏi đuối nước
36	Em Nguyễn Văn Việt, học sinh lớp 5A, Trường Tiểu học Hiền Quan, huyện Tam Nông, tỉnh Phú Thọ đã mưu trí dũng cảm cứu 03 bạn học sinh tiểu học thoát khỏi đuối nước
37	Em Phạm Trọng Đạt, học sinh lớp 6/1, Trường THCS Long An, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai đã có hành động đẹp khai thông các cống thoát nước vào lúc trời mưa, là tấm gương tiêu biểu trong công tác bảo vệ môi trường
38	Truy tặng Em Bùi Vũ Hải Minh, học sinh lớp 12A1, Trường THPT Cát Hải, thành phố Hải Phòng đã dũng cảm hy sinh cứu bản thoát khỏi đuối nước